

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876 Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. NO. 57. — ŠTEV. 57. NEW YORK, SATURDAY, MARCH 8, 1924. — SOBOTA, 8. MARCA, 1924. VOLUME XXXII. — LFTNIK XXXII.

SKANDAL V VETERANSKEM URADU

Izvedlo se bo za imena kongresnikov, zapletenih v škandal v veteranskem uradu. — Javna omenitev obeh mož bo izsilila akcijo glede Daughertyja. — Kongresnika pravi, da nista sprejela nobenega denarja. — Izjavljata, da je treba molčati, predno se ne pojasni cele zadeve.

Washington, D. C., 7. marca. — Pomožni generalni pravdnik Crim bo danes predložil generalnemu pravdniku Daughertyju hišno resolucijo, v kateri se zahteva imeni obeh članov kongresa, katera je obdolžila neka zvezna velika porota v Chicagu, da sta za denar prodajala svoj oficijelni vpliv. Poslanska zbornica je pozno večeraj soglasno sprejela to resolucijo.

Generalni pravdnik je dobil v nadaljnjem navodilo, naj prijavi poslanski zbornici naravo obdolžitve, ki so ba je involvirale člane pri transakcijah, ki bodo mogoče dovedle do impeachmentov ter celo do kazenskih postopanj.

Pričakuje se, da bo generalni pravdnik takoj zastopil tej prošnji poslanske zbornice, posebno vspricho dejstva, da pravijo poročila iz Chicaga, da je Chicago Tribune natisnila sporočilo iz Washingtona, v katerem se navaja kongresnika John Langley iz Kentuckija in kongresnika Fredericka Zihlman iz Marylanda kot oba moža, katera se je navedlo v poročilu velike porote.

Kongresnika Zihlman in Langley sta izjavila, da sta čula, da se ju je zopet imenovalo v zvezi s poročilom, a oba sta zanikala, da obstaja kak vzrok za te govorice. Glede govorice, da je on eden osumljenih, je rekel kongresnik Langley:

„To sem že izvedel, a jaz vem, da nisem. Vem, da nisem sprejel nobenega denarja in da nisem storil ničesar nespodobnega. Ničesar ne morem ugotoviti, dokler se ne bo dvignilo proti meni specifičnih obtožb in takrat bom podal ugotovilo, ki bo vsebovalo vse potrebno.“

Kongresnik Zihlman je rekel:

„Izvedel sem za to stvar iz različnih virov ter res ne vem, zakaj se domneva, da sem jaz zapleten v to stvar. Dokler ne poznam jaz in ne pozna splošna javnost značaja obdolžb, katere se je baje dvignilo proti meni, prosim vse, naj zadržujejo svoje mnenje glede te zadeve, ker bi bilo drugače prizadeto moje ime, moj značaj in moja integriteta.“

Sprejemni resolucije bo najbrž sledila preiskava zbornice glede obdolžitve, da sta dva člana nastopala v justičnem departmentu, kar je protiposavno. Če bo preiskava odredjena, bo imela tudi polnomoč vključiti obdolžnike, da so sklenili drugi člani kongresa zaroto, koje namen je poraziti narodno prohibicijsko postavo.

STAVKA BANČNIH USLUŽBENCEV KONČANA.

Dunaj, Avstrija, 7. marca. — Stavka bančnih uslužbencev, ki se je začela dne 18. februarja, se je danes končala. Banke so svojim uslužbencem zvišale plače za pet odstotkov.

POGODBA MED ITALIJO IN RUSIJO ODOBRENA.

Rim, Italija, 7. marca. — Ministrski predsednik Mussolini, in zastopnik sovjetske Rusije Jor-

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naša banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVLJA

Rasplošila na sadnje pošte in isplačuje „Poštni čekovni savod“ in „Jadranska banka“ v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je paš na hitro isplačilo najugodnejše.

1000 Din.	\$13.50
2000 Din.	\$26.80
5000 Din.	\$66.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej po 10 centov za poštino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Rasplošila na sadnje pošte in isplačuje „Jadranska banka“ v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir	\$ 9.80
300 lir	\$14.40
500 lir	\$23.50
1000 lir	\$46.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 10 centov za poštino in druge stroške.

Za polnopravne, ki prispejajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljuje se po možnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roko.

Glede isplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslali najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
22 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 497 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

HUDI NARODNOSTNI SPORI V BELGIJI

Belgija je razdeljena na dva tabora, flamski in valonski. — Demonstracije v Antwerpenu so pokazale ostrost narodnih nasprotstev.

Bruselj, Belgija, 7. marca. — Duh nemira je preplaval celo Belgijo. — je rekel eden najstarejših belgijskih parlamentarev poročevalcu newyorskemu Worldu rečkom nekega intervjuja. — Dežela je razcepjena glede vprašanj, ki se tičejo znanje in notranje politike. V teku par tednov, ko bo prišel pred poslansko zbornico preslebi amanduh reform, se bo dvignil nadaljni vihar, ki bo prav tako silen, kot oni, ki je vihral nad glavou Theunisave vlade.

Ena skupina, flamska, želi razdeliti armado na dva dela, s separatnimi jezikovnimi kvalifikacijami. Druga skupina, valonska, pa je pripravljena boriti se proti njej do bridkega konca.

Parlament je enako razdeljen med obe ti skupini, in v glavnem radi tega bližajočega se viharja je v sedanjem času tako težko najti novega ministrskega predsednika. Nikdo ne želi prevzeti danes urad ter jutri biti strme glavljen. Bivši ministrski predsednik Theunis je povedal danes jutraj kralju, da je to glavni vzrok, da noče zopet zavzeti mesta ministrskega predsednika.

Ostrost plemenskih nasprotstev med Flamei in Valonei je razvidna iz demonstracij, ki so se pred kratkim vršile v Antwerpenu v prilog izdajalcem, obsojenim na smrt radi separatizma tekom dobe nemške nadvlade v Belgiji v svetovni vojni.

Iz drugih virov pa je izvedel poročevalce, da povzročata splošno nezdovoljstvo tudi neprestano dvigovanje cen vseh življenjskih potrebščin ter padanje vrednosti belgijskega franka. Cene so poskočile za ves kot 400 odstotkov izza sklenitve premirja. Plače niso mogle vzdržati koraka s tem povzvišanjem stroškov življenjskih potrebščin.

NEMŠKA CESARSKA KRONA JE OHRANJENA.

Dunaj, Avstrija, 7. marca. — Pred kratkim je bilo priobčeno v številnih inozemskih listih poročilo, da so Habsburžani ob priliki svojega boga v Švico vzeli s seboj staro nemško cesarsko krono ter jo nato prodali, da pokrijejo svoje dolgove. Neki aristokrat je visok dvorni uradni cesarja Karola, baron Steigner, se je baje potikal po gostilnah Berna ves pijan, s to cesarsko krono na glavi. Poročilo glede usode nemške cesarske krona je neresnično. Staro nemško cesarsko krono, z vsemi drugimi kroninimi insignijami, razstavijo vsako nedeljo in vsak četrtek v zakladnici dunajskega dvora in vsak obiskovalec se lahko na lastne oči prepriča, da je krona Konrada II. Saliskega nedotaknjena.

Zmota v tem pogledu je nastala najbrž vsled tega, ker so Habsburžani v resnici odnesli s seboj v Švico eno krono. To je bila ona krona, katero so napravili za kronanje cesarice Elizabete kot ogrske kraljice iz neke druge stare lje zgodilo s to krono, a najprvo so baje izdali dragulje in nato je krona sama romala k starinarju, da se s skupičkom pokrije stroške zapravljevega habsburškega dvora v Švici.

Dunajska zakladnica ima še vedno ves stari nemški kronski zaklad. Krono in druga znamenja lombardo-venške province je bilo treba seveda izročiti Italijanom na temelju pogodbe, katero je sklenil z Italijo avstrijski državni kancler dr. Renner. Manjkalo seveda ni naporov, da

VELIKA LENOBA JE IZDALA BIGAMISTA

Hči bogatega plantažnika iz Portorica je dognala, da je njen mož že oženjen, ko se ni hotel lotiti dela.

V četrtek zvečer so aretirali v Newarku Anthony Burbanka, starega dvajset let, katerega je iskala policija v Berlinu. N. H. ker je zapustil ženo. Na ta način je izvedela policija za dejstvo, da se je Burbank drugič oženil, odkar je zapustil Berlin pred enim letom in pol. Njegova družina je baje Miss Laureta Lowrie, hči lastnika velikih sladkornih plantaž na Portoriciu, ki se je seznanila z Burbankom v Fifth Ave. bolnici v New Yorku, kjer je ležal Burbank hudo bolan. Miss Lowrie je takrat obiskovala kurz za bolniške strežnice.

Soglasno s policijo se je Burbank, ki je bil pripuščen v dotično bolnico pod imenom John Roberts, trpeč na tifus, seznanil s hčerko bogatega plantažnika, si pridobil njeno srce in poročila sta se septembra meseca preteklega leta. Pri pregledu njegovih listin je Miss Lowrie našla ime dotičnega mesta v New Hampshire iz katerega je bil prišel njen mož. Ker ni hotel delati in ker sta morala živeti z denarjem, katerega so ji pošiljali bogati starši, je stopila Miss Lowrie v stik z oblastmi v Berlinu, — pravi policija.

Oblasti v Berlinu pa stopile v stik z oblastmi v Newarku, trdeč v svojem sporočilu, da je Burbank zapustil svojo ženo, ko je bila v drugem stanu in da je njegova mati umrla od žalosti, ker je njen sin zbežal z doma ter zapustil svojo ženo.

Policija iz New Hampshire je naprosila, naj se pridruži Burbanka v Newarku pod obtožbo bigamije. Tega pa newarska policija ni mogla storiti, ker je bila bigamija izvršena v metu New Yorku. Berlinska policija bo v par dneh poslala v Newark svoje zastopnike, da dvignejo proti Burbanku obtožbo radi bigamije.

MACDONALD JE POSVARIL CERKVE.

Brighton, Anglija, 7. marca. — Ministrski predsednik MacDonald je imel pred velikim zborovanjem delegatov sveta Proste cerkve govor glede socialne uporabe krščanstva, v katerem je rekel, da je prvi veliki problem, s katerim se morajo pečati kristjani, zapleteni problem revščine, ne finančne, temveč duševne, problem degradacije moških in žensk.

Mi moramo zagotoviti socialno rekonstrukcijo potom razvojnega socializma, — je nadaljeval. — To je doba velikanske zmage sile nad naravnimi postavitmi. Hvala Bogu pa je to tudi doba, v kateri je lahko čuti glas duševnosti. Preveč zabave je na nedelje. Preveč pozornosti se posveča častem, a premalo pozornosti človeškim vrednostim.

GREW JE POSTAL DRŽAVNI PODTAJNIK.

Washington, D. C., 7. marca. — Senat je danes potrdil imenovanje Josepha J. Grewa iz New Hampshire. Imenovan je bil državnim podtajnikom.

se iztrga iz rok Avstrije staro nemško cesarsko krono. Italija je zahtevala kronski zaklad zase v motivacijo, da je bila ta krona proizvod italijanske zlatarske umetnosti. Tudi Čehoslovaki so zahtevali zase cesarsko krono z izjavo, da so jo izdelali češki zlatarji za cesarja Rudolfa II. V vsakem slučaju pa se je posrečilo ohraniti kronski zaklad.

NOVA AMER. KARDINALA.

Koncem meseca marea bo imenoval papež kardinalom newyorskkega nadškofa Hayesa in škofa nadškofa Mundeleina.

AMERIKA BO DOBILA DVA NOVA KARDINALA

Vatikan je potrdil poročilo, da bosta dobila nadškofa Hayes iz New Yorka ter Mundeleina iz Chicaga dne 24. marca kardinalski klobuk.

Rim, Italija, 7. marca. — Dva ameriška preleta bosta dvignjena v kardinalat v tajnem konsistoriju, ki se bo vršil dne 24. marca. Ta dva sta nadškof iz New Yorka ter nadškof Mundelein iz Chicaga.

To je bilo objavljeno večeraj v Vatikanu. Papež Pij je sklenil podeliti Združenim državam dva nova rdeča klobuka v priznanje velikodušnega odziva ameriškega naroda na prošnje trepih držav v Evropi. Papež je rekel, da želi s povišanjem teh dveh prelatoz tudi počastiti ameriški narod radi njegovega duha nesebičnosti in lojalnosti.

Papež je že dolgo časa s obudovanjem zasledoval delo nadškofov Hayesa in Mundeleina in po primernem razmišljanju glede zahtev drugih dežel z ozirom na zastopstvo v svetem kolegiju je prišel do prepričanja, da so Združene države najbolj zaslužne in da sta nadškofa Hayes in Mundelein najbolj usposobljena za to visoko čast.

V Vatikanu se je priznalo, da zasluži New York radi svoje važnosti kot metropola, kardinala, da pa se ne sme omalovaževati ostale dežele pri podelitvi rdečega klobuka. Chicagu, kot središču važnega ozemlja, ni bilo mogoče še nadalje odreči časti, da je sedež kardnala rimske cerkve.

POINCARE PRETI S SVOJIM Odstopom

Poincare bo odstopil, če bo senat zavlačeval davčno predlogo. — Povedal je komiteju, da mora poročati o davčni predlogi do torka. — Če ne bo vlada hitro nastopila, bo trpel tujezemski kredit Francije. — Poincare je poslal ultimatum, istočasno je pa frank še bolj padel.

Pariz, Francija, 7. marca. — Ministrski predsednik Poincare bo ali vsilil svoje davčne predloge senatu ali pa bo odstopil kot ministrski predsednik. Ker mu preti nevarnost proračunskega poloma ravno v trenutku, ko se je položaj med Francijo in Anglijo izčistil in ko obstaja možnost zadovoljive rešitve reparacijskega problema, je sklenil Poincare, da je treba brez obotavljanja rešiti kredit dežele in vsled tega noče dovoliti senatu, da bi se posluževal obstrukcijskih metod, ki so zadržale glasovanje glede fiskalnih odredb skoro cel mesec v zbornici.

Včeraj popoldne je Poincare odločno izjavil senatnemu finančnemu komiteju, da je prišel čas, ko je treba hitro nastopiti, če se noče uničiti kredita Francije v inozemstvu ter zaupanja francoskega naroda v vlado.

„Če ne bo vaše poročilo v torek predloženo senatu v taki obliki, da bo omogočena takojšna razprava, bo kabinet predložil predsedniku Millerandu svojo resignacijo,“ je rekel Poincare ob sklepu svojega pregleda položaja.

Finančni komitej bo imel nadaljno sejo z ministrskim predsednikom in finančnim ministrom, v naporu, da doseže dogovor. Kot obstaja položaj v sedanjem času, je zavzel komitej stališče proti nekaterim glavnim določbam odredbe, odobrene od poslanske zbornice. Neprav je pripravljen pristati v dvajset-odstotno povišanje davkov, nasprotuje komitej skrajni izdatkov potom vladnega dekreta brez avtoritet parlamenta, ker je mnenja, da bo s tem ustvarjen nevaren precedent. Nasprotuje tudi uvedbi kuponov, da se prepreči lastnikom obveznic sleparije pri plačevanju dohodninskega davka.

Ultimatum ministrskega predsednika je prišel sočasno z novim padcem franka, katerega so ob zaključenju borze prodajali po 25 frankov za en dolar.

Preiskave finančnega departmana so pokazale, da se je vodilo špekulacije s frankom iz Amsterdamu in Berlina, ne pa iz Londona in da si izposojajo oni, ki skušajo dovesti do poloma franka, velike množine frankov v Berlinu in sicer za osem in štirideset odstotkov obresti, mesto običajnih šest ali osem odstotkov obresti.

Ministrski predsednik je prepričan, da bo mogoče streti ta zunanji pritisk, ko bo senat odobril vladno pravico, da izda finančne odloke, ki bodo imeli vso silo postave. Ker pa je senatni finančni komitej skrajno pesimističen, je vrjetno, da bo Poincare prisiljen nastopiti v senatu ter poraziti ne le opozicijo številnih senatorjev, ki so tesno zvezani s francoskimi bankami, temveč tudi učinek komitejevega poročila, ki bo v najboljšem slučaju prikrito sovražno.

POINCARE PRETI Z RESIGNACIJO KABINETA.

Pariz, Francija, 6. marca. — Ministrski predsednik Poincare je poslal danes senatnemu finančnemu odboru ultimatum, v katerem pravi, da bo kabinet resigniral, če odbor ne bo hotel do 11. marea začeti debate o višjih davkih in izboljšanju splošne ekonomije.

23 TIHOTAPSKIH LADIJ PRED NEWYORSKIM PRISTANIŠČEM.

Pred newyorskim pristaniščem se je zbralo 23 tihotapskih ladij, ki čakajo ugodne prilike, da razložijo svoje blago. Na krovu imajo baje za 11 milijonov dolarjev zganja.

SMRTNA KOSA.

Te dni je mrl v New Haven vojaški bolnišnici Mr. Frank Mladineo, star 31 let, doma z otoka Brača. Pokopnik je brat Mr. Iva Mladineo, upravitelja Jugoslovanskega Informativnega Ura-da. Pokopali so ga z vsemi vojaškimi častmi. Naj mu bo lahka ameriška zemlja!

FRANCOZI OBRČAJO TOPOVE PROTI ANGLIJI.

Pariz, Francija, 6. marca. — Francozi so postavili ob Angleškem kanalu dva velika topova, s katerima je mogoče streljati na razdaljo sto milj.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

"GLAS NARODA"

[SLOVENSKO DAILY]

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za leto 1924	\$7.50
in Canada	Za pol leta	\$3.75
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.75

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Dopisni brez podpisa in obvestila se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti po-
šilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam
tudi prejajo bilvalične namani, da hitreje najdemo naslovnika."GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878NEW YORK CITY
TRADES UNION COUNCIL

POINCARÉ PORAZEN

Evropski politični položaj se bo prej ali slej razjasnil.
In jasni se bo začeli tedaj, ko bo strmoglavljen francoski
ministrski predsednik Poincaré.To se bo v najkrajšem času zgodilo, kajti Poincaré je
že sedaj porazen.V poslanski zbornici je imel prej vedno veliko večino,
sedaj se je pa ta večina skrčila na 61 glasov.Čim bolj se bližajo francoske volitve, temvečji je odpor
proti njegovim odredbam in priporočilom.Frank pada. Razmere se slabšajo. Po Parizu mri-
goli brezposelnih. Celo oni Francozi, ki so zatelebani v
Poincaréja, so začeli spoznavati škodljivost njegove poli-
tike. Dokler je bil Poincaré resen človek in mož dejanja,se je francoski narod oklepal njegovih obetanj. Sicer se
je tudi tedaj širokoustil in tudi tedaj je lagal.Toda njegova beseda, pa naj je bil resnična ali laž-
njiva, je imela vpliv. Vsaka pesem je pa le nekaj časa
lepa.Francozov ni izpametoval poraz v Ruhru, ni jih iz-
pametovala osamljenost Francije, ampak padeč vrednosti
francoskega franka jim je odprl oči.Francoski frank je slab denar. Če je pa denar slab,
so hudi davki in visoke cene.Kadarkoli je kdo v prejšnjih časih očital Poincaréju
kako nemarnost, se je vlada vedno slicevala: "Le frank
poglejte, naš denar je najboljši porok Poincaréjevi poli-
tiki."

Taki dokazi so pa ponavadi neizpodbitni.

Vsaka pesem je pa le nekaj časa lep. Frank je za-
čel padati. Takozvani nacijski blok, ki je imel vedno
odločno besedo v parlamentu, se je začel cepiti. Radi-
kaleci so se odcepili ter izjavili, da bodo pri prihodnjih vo-
litvah glasovali proti Poincaréju.Kljub temu je pa Poincaré izredno korajžen človek.
On dobro ve, da nihče na svetu ne plačuje tako nerad dav-
kov kot jih plačujejo Francozi. Pa ima možak vzlic te
mu toliko korajže, da predlaga zvišanje vseh davkov za
dvajset procentov. Sklicuje se na požrtvovalnost in pa-
triotizem državljanov, toda patriotizem je začel pojema-
ti na francoskem v trenutku, ko je bilo treba zadržati pas
za par luknje tesneje.Cene se višajo, še predno je bila davčna predloga spre-
jeta.Frank pada, in z njim pada tudi francoski narod iz de-
vetih nebes, katere jim je bil pričaral Poincaré.Poincaré je razgaljen pred svojim lastnim narodom,
pred svetom in pred — volitvami.

Novice iz Slovenije.

Vprašanje jugoslovanskega
kardinala.Zagrebska "Riječ" se pomovno
peča z vprašanjem jugoslovanske-
ga kardinala ter naglašja, da slo-
venski klerikaleci še vedno intrigi-
rajo proti zagrebškemu nadškofu
dr. Antu Bauerju, ker bi hoteli, da
bi bil imenovan za kardinala ljub-
ljanske škof dr. Anton Bonaventura
Jeglič. Kakor izgleda, je Va-
tikan zaenkrat na strani sloven-
skih klerikalecev, ker razpolagajo
s politično stranko.

Odlikovanja.

Z redom sv. Save IV. vrste so
bili odlikovani: dr. Janko Lokar,
inspektor ministrstva za prosveto;
dr. Valentin Korun, direktor drž.
realne gimnazije v Ljubljani; An-
ton Jeršinovič, direktor drž. gim-
nazije v Celju; Josip Mazi, direk-
tor drž. realke v Ljubljani; A.
Škerlj, direktor drž. gimnazije v
Novem mestu; dr. Josip Tomlin-
šek, direktor drž. gimnazije v Ma-
riboru; Alojzij Vinbink, profesor
1. drž. gimnazije v Ljubljani.

Orožniški polk ljubljanski.

Na podlagi navedbe o novi for-
maciji orožništva je bil razpustjen
orožniški bataljon v Osijeku. Ko-mandant podpolkovnik Milutin
Stefanović je bil premeščen v
Ljubljano z nalogo, da formira
tamkajšnji orožniški polk.

Tatovi na delu.

V Sred. Gočevju je bilo vlom-
ljeno v stanovanje posestnice Ma-
rije Zorko. Tat je odnesel nekaj
obleke, perila in čevlje v skupni
vrednosti 3600 Din.V Lokovini je bilo ukradeno
Martinu Blažiču čevlji, obleka in
plišat klobuk, v skupni vrednosti
800 Din. Tatvino je izvršil neki
potepuh, okrog 30 let star, oble-
čen v avstrijsko vojaško obleko.

Smrtna kosa.

V Javorju nad Poljanami je
umrla v 82. letu starosti Helena
Peternel, rojena Demšar, sestra
pokojnega Janeza Demšarja, žup-
nika v St. Vidu na Vipavskem, in
mati prejšnjega župana ter stara
mati sedanjega župana.V Kamniku je umrl dr. Anton
Binter, višji okrajni zdravnik v
pokoju. Dasi po rodu Nemec, je
imel sošutno srce za naše ljudstvo
in je na stotine ubogih bolnikov
red zastoj pomagala. Ljudje ga bo-
de ohranili v dohrem spominu.

Iz Jugoslavije.

Zanimivo izpred sodišča.

Na zatočni klopi je sedel v Sa-
rajevu neki delavec, ožtožen, aa
je pomeveril 500 Din. Prodajal je
namreč salokres svojega tovariša,
izkupček pa plačal zdravniku, ki
je zdravil njegovo bolno ženo.
Dotični zdravnik je bil zaslišan
kot priča in državni pravdnik je
zahteval, naj se dorični znesek
vnes v zapisnik. Tega pa ni hotel
senat, kar je državnega pravdnika
tako razjarilo, da je zapustil dvo-
rano. Sodni dvor je zahteval nje-
govega zastopnika, toda vsi so se
branili sprejeti zahtevo, češ da ni-
so za to pooblašteni. Senat je na-
to obtožena oprostil, ker ni bilo
kazenskega predloga in ker je ob-
toženece ravnal v silo.

Usodepolna pomota.

V Dubravi na Hrvaškem so je
te dni vršila vsaka veselica. Kna-
lu po pričetku je prišlo do fan-
tovskega pretepa, med katerim so
vrgli nekoga 25letnega Javorja iz
gostilne. Takoj za njim je odšel
iz gostilne njegov brat, da bi ga
umiril. Ta pa mu je misleč, da je
njegov nasprotnik, zabodel bajon-
del v glavo v tako silo, da se je
prelomil. Brat je seveda takoj
umrl, morilec pa se je sam prija-
vil sodišču.

Samomor reduciranega rudnika.

Te dni se je nastanil v beograjs-
kem hotelu "Paris" neki gost
Udovički, ki se je prijavil za sre-
kega načelnika v Kumanovem.
Bil je rih in je po izjavah usluž-
benec precej pil. V nedeljo 10.
febr. pa ga ni bilo na spregled in
hotelski vratar je domneval, da se
je zgodila nesreča. Obrnil se je na
policijo, ki je takoj prihitela na
lice mesta. Nasilno so odprli za-
klenjena vrata in našli Udovičke-
ga ležati v postelji s prestreljeno
glavo. Iz pisem je bilo razvidno,
da gre za reduciranega okrajnega
ekonoma iz Kumanovega. Usmrtil
se je, ker ni mogel najti izhoda iz
svojega obupnega položaja in ker
ni mogel gledati pomanjkanja že-
ne in treh otrok. V Beograd je
prišel, da bi prošil za pomoč Pa-
šićevu hišniku, ki pa je bila slu-
žajno v Rimu. Pomagla mu je
namreč že lansko leto v stiski.

Smrt v kotlu vrele juhe.

V nekem beograjskem hotelu se
je pripetila te dni strašna nesre-
ča. Otrok neke kuharice je prišel
k svoji materi v hotelsko kuh-
njo. Ravno tedaj ni bilo nikogar
natri in otrok se je metel okoli ve-
likega kotla vrele juhe. Nagnil se
je nad kotel in padel notri. Našli
so ga napol skuhanega. Policija
domneva, da gre za zločin, ker je
otrok nezakonski in se ga je hote-
la mati najbrže na ta način izne-
biti. Vodi se preiskava.Zasledovanje Čaruginega so-
krivca.Zasledovanje skrivca haramba-
še Čaruge, Prpiča, so ostala dese-
daj brezuspešna. Policija je zena-
krat ugotovila samo, da je preno-
čil na božični večer pri bratu v
Gavčinu. Poleg tega so ugotovili,
da je bil "mali" Prpič bančni
sluga v Zagrebu, kjer je spravljaj
v promet razne ukradene stvari.
Sledovi vodijo v Primorje, vsled
česar domnevajo, da je Prpič po-
begnil v Italijo.Prva obsojba Čaruginega so-
krivca.Osiško sodišče je obsodilo Ča-
ruginega skrivca Nikolo Milica,
o katerem smo poročali, da je po-
magal umoriti nekoga orožnika,
na 26 let težke ječe.Poljski nacionalisti za izgon
Nemcev.Nacionalistični poslanci v poli-
skem parlamentu so stavili pred-
log, v katerem zahtevajo takojšen
izgon Nemcev iz Poljske. Svojo
zahtevo utemeljujejo s tem, da so
Nemci osumljeni soudeležbe pri
tajni volanski organizaciji, ki je
plačana z berlinskim denarjem.

Kakor naše postave.

James Manning, prvi predsed-
nik Brown univerze, je rekel leta
1789: "Naše postave so postale
tako mnogoštevilne, da dostikrat
stane človeka sto dolarjev, da do-
bi za šiling pravice, in še tedaj
je v časih ne dobi". Po sto letih
ni položaj nič boljši, toda še ve-
liko težavnejše je, napraviti si
čisto razsodbo, kedar čitamo da-
našnje časnike. In prav je rekel
St. John Ervine: "Izobražena
oseba je tisti človek, ki zna čita-
ti časnike in se ne da zapeljati".
Čitate o mnogih železodniških zdra-
vilih, zapravite pa lahko precej
dolarjev, ne da bi dobili za šiling
vrednosti pomoči. Izobražen člo-
vek pa ve, da je Trinerjevo zdra-
vilo Grenko Vino zdravilo, na
katerega se lahko polnoma zane-
se v slučajih železodniških neredov.
kot: slab tek, zaprtje, glavobol,
nervoznost ali splošna pabotost.
V januarju nam je pisal Mr. Fe-
liks Zibulak iz Leross, Sask. Ca-
nada: "Že od leta 1918 rabim
Trinerjevo zdravilo Grenko Vi-
no s polnim zadovoljstvom. Vi-
dim, da je najboljšje zdravilo, ki
sem ga kdaj rabil in ne maram
biti brez njega." Vaš lekarnar
ali trgovec z zdravili ima tudi
Trinerjev Liniment izvrstno zdra-
vilo zoper revmatizem, neuralgi-
jo ali hol v križu. Če ne morete
dobiti Trinerjevih zdravil v va-
ši oseščini, pošite na Joseph
Triner Company, Chicago, Ill.
(Adv.)

Peter Zgaga

Rojaki, svetujem vam, v Jugo-
slavijo se peljite. Saj ni tako sla-
bo tam, kot pravijo. Pa če je sla-
bo, je že vsaj "heca" v obilju.Tako naprimer čitam v sloven-
skem listu "Naprej" sledeči:

Preklic.

Podpisani preklecujem besedo,
da ni res, da bi bila Rudolf in Te-
rezija Fidej kradla. Res pa je,
da je Teresija Fidej hodila opol-
noči v sami srajci na hlev pri
Debersku in ukradene reči uži-
vala.

Franc Deberšek.

V New Yorku je grozna gne-
ča. Posebno po nekaterih ulicah.
Avtomobil poleg avtomobila, av-
tomobil za avtomobilom.Srečen je pešec, ki pride živ
domov.Edino enkrat ima pravico do
proste uporabe ceste.Takrat ko ga peljejo z ambu-
lanco v špital.Znanstveniki pravijo, da izha-
ja človek iz opice.Nemara izhajajo ljudje iz opi-
ce, nemara ne.In če vzamemo, da izhajajo,
moramo priznati, da jih je dosti,
ki se niso prav posebno dosti os-
tranihi od njih.V Mehiki je vedno kaka revo-
lucija.Revolucija, samaposebi, je
grozna stvar, toda v Mehiki niso
žrtve prevelike.Mehiška revolucija se vrši eno
leto ali dve, pa je njenih žrtv
komaj trideset.Vzrok tega je naslednji: Tista
stranka, ki zmaguje, ima orožje.
Tista stranka, ki ne zmaguje, ima
pa presneto dolge pete.Časopisje poroča, da je delal
John D. Rockefeller devetinšest-
deset let.Projekto je znal dobro zaraj-
tati za overtime.V Coloradu se je vršila te dni
značilna obravnava.Neki uradnik je bil obtožen u-
mora.In čudno, uradnik je bil opro-
ščen.Ustrelil je bil namreč te neke
urednika. Takale roba je pa
dandanes sila poceni.Vsako leto potuje veliko šte-
vilo uglednih Amerikancev v Ev-
ropo.Tja jih žene želja po modrosti
in učenosti.Toda tista modrost mora imeti
že vsaj kakih pet ali šest procen-
tov.Novoporočena sta se podala
na dolgo potovanje.Ona je bila sladka kot bonbon-
ček, on isker in vroč kot plamen.
Minil je prvi dan, minil je drugi
dan.Povedala sta si že toliko slad-
kosti, tolikokrat sta se že objela
in poljubila, da res nista mogla
ničesar več.Potem sta najela stanovanje v
hotelu. Dva dni sta se ljubila
brez jedi in brez pijače.In nato znova na potovanje.
Obema je zmanjkalo besed.Naslonila sta se vsak v svoj
kot ter dremala z napolzaprtimi
oči.— Dragica, ali te glava boli
od predolge vožnje? — je vpra-
ša ljubeznjiv možiček.Ona zavela, se mu prijazno ne-
smehne ter odvrne:

— Ah, ne. Ravno nasprotno...

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 925 E. 125 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East,
Duluth, Minn.Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 208 American State Bank Bldg., 601 Grant St. SE
12th Ave., Pittsburgh, Pa.Nadzorni odbor:
ANTON KRASNİK, Room 206 Bawell Bldg., 207 Diamond and Grand
Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1234 W. 12 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4122 Washington Street, Denver, Colo.Parotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 448, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 4127 St. Clair Ave., Cleveland, O.Zdravniški odbor:
PAULINE EMBENE, 925 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 512 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilko: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne posiljave
naj se posiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na pred-
sednika porotnega odbora. Prošnje za srojem novih članov in bolnišni-
srdicevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na
oblihi pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se aglaši tajnika
bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite
na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.

Odvetnik Caprara,

Katerega je fašistovski vodstvo v
Vidnu vrigo iz stranke, ko je ravn-
no smajal, da bi ne bilo napušeno,
ako bi bil izvoljen za poslance go-
riškega mesta v rimskem parla-
mentu ali pa vsaj za zapana v Go-
riči, je silno hud. V strasni jezi in
banih obljubah o masševanju se
je odpejal Caprara v Rim, kjer
hoče stopiti pred samega Mussoli-
nija in mu potožiti, kako napušeno
tlačajo njegovo delovanje tam
v Julijski koleniji. On je doma iz
Rima in že ve, kaj dela, ne vedo
pa, kaj delajo, Gorčani, katere je
beš on spravljaj na pravo fašistov-
sko pot. Caprara se noče umak-
niti, marveč hoče porabiti vse, kar
more, da bi ostal še dalje fašistov-
ki voditelj v Furlaniji in bi si
prilastil sploh obločno mesto v
tej fašistovski organizaciji. Inte-
resanten je ta boj med Vidmom,
Goričano Gorico in Rimom, kjer
nastopa sedaj Caprara kot hudo
začuden fašistovski prvak. Morda
je Mussolini odločil v prilog Rima
proti njegovim furlanskim
nasprotnikom. Goriški Italijani so
se navajeni na brec iz Rima. Z od-
vetnikom Caprara lahko dobé no-
vo breco, katero bodo morali po-
trpežljivo prenašati.

Upravne cvetke na Primorskem.

Toda to niso pravzaprav uprav-
ne cvetke, sklanjanje slovenskih
meštevcev od strani soldskih oblasti
je izraz ene našnje, ki preveča
Italijanske prenapetosti do zad-
njih postojank našega slovanske-
ga življa. Učiteljstvo ni baš naj-
boljše plačano in marsikdo bi opu-
stil svojo službo že radi preganja-
nja, toda hudezen do rodne grude
in slovenskih otrok ga zadržuje,
da ne zapusti svojega mesta. Naj-
vsa šolska oblast v Trstu čisto
zahteva od naših učiteljev, da
predložijo kako sprčičevalo. To ne
bi bilo sicer ničesar napušnega,
toda oblast zahteva, da prinese
sprčičevalo dotičnik osebo. Čarva-
no bi ga brez vsake škode poslal
po pošli. Kaj znači to za našega
učitelja, ki službuje na pr. v idrij-
skem okraju, bo vsakomur jasno.
Samo pot v Trst in nazaj ga stane
nad 100 lir, ki mu jih ne povrne
nič. Vajeni smo te izre italijan-
skih uradov, ki niso ničesar dru-
gega kot ekspanzisti zasebnikov,
ki bi radi izrebrili naš živeli.

Goriško stolnico,

ki je bila med vojno težko poško-
đavana, bodo pričeli popravljati.Nakazila v ameriških dolarjih
za Jugoslavijo, Italijo in Avstrijo.V vseh treh državah lahko izplačamo dolarje poljubnim
osebam proti naslednji pristojbini: za zneske od \$5. do \$25.
po 75 centov za nakazilo; od \$25. naprej po 3 cente od vsa-
kega dolarja. Znesek za pristojbino nam je poslati ob-
enim z onim, ki naj se izplača. Nakazil za zneske pod \$5.
ne moremo prevzeti.Ako pošljete sorodniku ali prijatelju dolarje samo za
potne stroške, pripomnite vidno na nakaznici: Izplačati
je proti predložitvi vidranega potnega lista (posa) za
Združene države. Pod tem pogojem nakazani znesek se
izplača le, če predloži naslovljenec pri banki vidran potni
list. Ako pa dovoljenja za potovanje ne bi mogel do-
biti, se mu denar ne izplača, temveč se stavi nakazani
znesek zopet na razpologo vplačniku.Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje na-
kazati od tukaj dinarje oziroma lire zlasti onim, ki biva-
jo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso
izkušeni.Na zahtevo izvršujemo nakazila tudi brzojavno in
potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo
(Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direkten brzojav —
(Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo in Avstrijo \$4.

FRANK SAKSER STATE BANK

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH

POLJANAH

Special Ivan Matkovič

Cena s pošiljavo

\$1.50

Triner Company, Chicago, Ill.

(Adv.)

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega
slovenskega planinskega polka.V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega
polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. In
Galicije, z Doberdške planote, z gorovja s Tirol, Faj-
jega hriba, Hudega Loga, Sv. Gahrijela, Pijave in s
polkovnem uporu tar njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 370 strani in 25 slik in vojne.

"GLAS NARODA" 22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Otvoritev Slov. Nar. Doma v Clevelandu. A. J. Terbovec.

Začetkom marca so po navadi denvi taki, da je človek rajši v gorko zakurjeni sobi, kot pa da bi trgal po cestah. Tako vreme je bilo tudi zadnjo soboto, za kateri dan je bila določena otvoritev Slovenskega Narodnega Doma. Sicer se je tu tuintam skušalo nasmejati pomladno solnce, ampak so dišali bolj po Canadi, kar seveda ni čudno, ker so se prisankali preko ledenih gladin Erie jezera.

Vdeležba je bila, kljub ne ravno prijaznemu vremenu, in kljub temu, da je v soboto popoldne še mnogo ljudi zaposlenih, toliko, da se je ni bilo treba sramovati največji slovenski naselbini v Ameriki. Koliko ljudi se je vdeležilo pohoda, ne vem povedati, a da število ni bilo ravno majhno, svedoči to, da sem naštel nekako trideset zastav. Gledalcev nas je bilo pa najbrž še precej več, kot onih, ki so se vdeležili korakanja. Policisti na konjih in peš so zadržali promet na zelo živahni St. Clair cesti skoro za pol ure, da se je sprevedel vrtil in da je množica razšla. Razume se, da je tudi velika večina gledalcev odšla v Dom. Koliko se nas je zbralo v Domu, ne vem, tola smelo trdim, da nas je bilo par tisoč.

In to je že nekaj! Dvorana je velika in moderna, da ne bi delala sramote upravi gledališki dvorani; samo lož manjka.

Zadonela je ameriška himna in poslušali smo jo s takim navdušenjem, ponosom in spoštovanjem, kot našo "Hej Slovani!" Na obrazih vseh se je čitalo: "Ponosni smo, da smo Američani in ponosni smo, da smo Slovenci!"

Zelo ljubeč je bil nastop malih deklic in fantečev, ki so rajali in prepevali na odru. Nič ni lepšega kot mladost, in dokler je mladost naša, je vse naše. V stoterih obeh so se svetile solze ginenosti, in s tem je dovolj povedanega.

Lista govornikov je bila zelo dolga, in za človeka, ki je moral poslušati že toliko dobrih in slabih govornikov, kot jaz, precej dvomljiv užitek; posebno, ako morajo poslušaleci stati in v dvorani ni pravega miru. Vendar je prav, da omenim nekatere, ki sem jih poslušal z užitkom, in kolikor sem jih pač mogel slišati.

Zelo dober nastop je imel jugoslovanski poslanik dr. Tresič-Pavičič iz Washingtona; škoda le, da nima zelo močnega glasu. Govoril je v lepi in zelo lahko umljiv srbohrvaščini, ko se je najprej oprustil, da sicer slovensko dobro razume, a govoriči je ne more. Zelo lepo se je izrazil o Slovincih, kar človeku toliko boljše, da ker so nekdanji avstrijski poslaniki v Washingtonu in drugod, zastopali le Nemce in Madžare. Zdaj ve za nas tudi obojestrana Amerika, da smo, dasi majhen, vendar upoštevanj vredni člen v družini narodov; prej smo bili le zaničevan privešek privilegiranih Nemcev in Madžarov. Govornik se je dotaknil tudi razmer v Jugoslaviji, in pripomnil zelo umestno, da se od mlade Jugoslavije ne sme zahtevati tega, kar se lahko pričakuje od starejših, urejenih držav. Jugoslavija je kot dete, ki dela prve korake in počenja vse mogoče otročje neumnosti, valja se po prahu, pesku in lužah, ker je pač otrok. Toda ta otrok je poln zdravja, poln prekipajoče mladosti, in ako mu bo usoda naklonjena, pokazal bo v mladeniški in moški dobi, da je vreden svojega prostora na solnecu.

Upravitelj mesta Clevelanda, Mr. W. R. Hopkins, je v dobrem govoru povdarjal, da so Slovenci bili vedno dobri ameriški državljani, bodisi v miru, kot v vojnem času, in da ne more biti dober ameriški državljani oni, ki se sramuje svojega jezika in naroda iz katerega izhaja.

Tudi mestni blaginik Damu se je pohvalno izrazil o našem

narodu, najbolj gromoviti aplavz pa je izzval mestni odbornik Sulzman, ki je dejal, da so Slovenci svobodno ljubeči narod, ki z njim vred obsojajo, da se tolikokrat tako grdo krši konstitucijsko pravo Združenih držav po prohibicijskih agentih in drugih vsiljevalcih postav. Naravnost burno odobravanje pa je govornik povzročil z izjavo: "Slovenci, jaz vem, da ste vi z menoj in jaz sem z vami! Ponosen sem na vas, in ponosna je na vas Amerika!"

Nastopilo je še nekaj angleških govornikov, katerih imen ne vem, in jih tudi, radi sundra v dvorani, nisem mogel dosti razumeti. Kot govorniki za slovenske organizacije so nastopili Mr. Cankar za S. N. P. J., Mr. Perdan za J. S. K. J., Mr. Russ za S. S. P. Z., Mr. Gornik za S. D. Z. in dolga vrsta drugih. Ker so govorili pri takih prilikah drug drugemu zelo podobni, in kolikor toliko vsakemu znani, jih ne bom posebej omenjal.

Zvečer se je vršil slavnostni banket, o katerem pa ne vem ničesar poročati, ker nisem bil navzoč; krivi tega so pač številni moji prijatelji.

Po banketu, ki se je vršil v spodnjih prostorih, začel se je ples v glavni dvorani. Prvi ples je stal \$25.00 in vdeležilo se ga je deset parov. Sledili so plesi po dvajset, petnajst, deset in pet dolarjev, potem po dolarju in nato prosti plesi.

Jaz sem imel dovolj zabave z obhodom in plesalec in plesalk, dejansko se pa plesa nisem vdeležil, ker poznam, in se zavadam svojih zmoglosti, oziroma nezmožnosti v podplatih. Vsekar sem pa nisem dolgočasil, ker sem imel ravno pri tej priliki srečo se sestiati z mnogimi stari znanci in prijatelji, neke iz Clevelanda, ampak tudi iz različnih drugih krajev.

Drugi dan, to je v nedeljo popoldne, se je vršil koncert, ki je v splošnem, gotovo vsakega zadovoljil. Mogoče so bile pomankljivosti tuintam, nobena stvar na svetu ni popolna, toda, v celoti vzeto, je bil koncert uspeh, ki bo ostal vdeležencem in lepem spominu. Mogoče res ni bilo vse prvovrstno, toda v splošnem vzeto, sem imel jaz užitek, kot že davno ne, in velika večina vdeležencev je gotovo čutila isto.

Mladinska godba "Slovenskega Doma" iz Collinwooda je izzvala odkritosrčno odobravanje. Mogoče ni bilo vse tako dovršeno, kot bi moralo biti, toda občinstvo je vpoštevalo požrtvovalnost učitelja in navdušenje teh malih fantečev in burno aplavdiralo.

Vzpodbuja je pri mladini potrebna, da ne obupa. Poznalo se je takoj pri drugi točki, ki je bila mnogo boljše odprve. Fantečki so dobili korajžo in zaupanje v sebe. V mladini je naša bodočnost in gotovo se bo iz teh malih fantečev razvil marsikak talent.

Peovski zbori "Zarja", "Lira" in "Jadrin" so bili dobri, in morda bi bili še dosti boljši z bolj znanimi in popularnimi komadi, toda zbor "Zvon" je neoporečno odnesel lauriko. Morda so bile srečno izbrane pesmi, morda je pevovodja Kogoj znal izvleči iz svojih pevcev najboljše, kar je v njih — bilo je krasno čast komur čast!

Lepa sprememba so bile točke na glasovir, s katerimi so nas očarali Irma Kalanova, William J. Lausche in Gertrude Kolar.

Mr. Louis Belle nas je prijetno presenetil s svojim krasnim tenor-solospevom "Ponočni pozdrav".

Samospeli in dvospeli Josie Lausche, Mary Udovich, Anice Petrovič, Mary Kastelic, Mary Grill in Frances Susman so nam bili užitki prve vrste.

Zelo dober je bil tudi moški kvartet, ki nam je zapel pesem "Zvečer". Meni se je sicer malo čudno zdelo, in premišljeval sem, od kdaj šteje kvartet pet pevcev, toda to ni motilo mojega

navdušenja in priznanja in ploskanja; zdi se mi, da je tudi ostalo občinstvo čutilo, kot jaz. Navsezadnje ne šteje pri meni prav nič, če šteje "kvartet" dva ali pa deset članov, samo, da začinjajo, kot se spodobi. In zamera gor ali dol, pa peteroglavi kvartet se je izkazal imenitno.

Mr. Ivan Zorana "Odmeci iz Slovenije" so bili čudovito lepi. Tako srečno izbrane melodije bi človek poslušal cel teden brez je di in pijače. Tudi druga njegova točka "Ladje bele, ladje lepe..." je bila imenitna, toda venec pripada prvi, ki je naravnost elektrizirala nele mene, ampak občinstvo v splošnem. Naše ljudstvo, dasi morda ni muzikalno naobraženo, ve, kaj je lepo in ne štedi z aplavzom.

Godba "Bled" je nastopila s par komadi, in se izkazala tako dobro, kot smo pričakovali. Gromovito ploskanje je javno pokazalo to priznanje.

V nedeljo zvečer (2. marca) vzporedno je dramatično društvo "Ivan Cankar" štiridejansko narodno igrano "Brat Martin". To je bil zelo primeren zaključek otvoritvene slavnosti, ker je igra polna zdravega, zelo lahko umljivega humorja, in ker je bila v celoti zelo dobro igrana. Male pomankljivosti se pripete povsod, celo v pravih gledaliških in pri profesionalnih igralcih. A, to ne šteje. Dokler je celota dobra, je vse dobro.

Brata Martina je predstavljal Mr. L. P. Truger. Dolg in suh v rjavi meniški obleki, s križem na prsih, dolgo rjavo bravo in izredno poizvedovalnim tankim nosom domačega pridelka, je predstavljal tipičnega, navihanega, mladega fratra. Pa njegov osel, pravi živ osel, importiran neke iz Clevelandke okolice, je vzbujal cele salve smeha. Bratu Martinu ni bilo vseskozi ničesar očitati, razen, da je bil včas malo prehit. Mogoče je temu krivo tudi to, da se je igralo v novih prostorih in na novem odru. Na vsak način pa je bil imeniten.

Mlinarja Kremena je predstavljal Mr. I. Steblaj. Svojo vlogo je dobro znal, samo nekoliko preboječ in nesiguren je bil; meni se je zdelo, kot da se nahaja v večni zadregi.

Cilka, njegova žena, katero je predstavljal Mrs. Švigelj, je bila izborna. Tudi veseljak in babjek Zelene (Mr. J. N. Rogelj) je bil dober, dasi ni imel velike vloge. Najboljši njegov popravek je bil, da je vžil nekaj potrebne življenjske skupinam fantov in pivcev, ki bi bili drugače malo preveč mrtvi. Pristav Gornik je bil nekoliko preveč žalosten, kar je čudno za drugače tako živahnega fanta. Lenka in Neža, dekli pri Kremenu (Mrs. Močnik in Miss Grill) ste bili dobri.

Imenitna je bila Špela, mlinarica pri gozdnem mlinu (Mrs. Anica Rogelj). Že njena tipično kmečka obleka je zbužala smeh na vseh straneh. Pa kako je imela da bi bili še dosti boljši z bolj znanimi in popularnimi komadi, toda zbor "Zvon" je neoporečno odnesel lauriko. Morda so bile srečno izbrane pesmi, morda je pevovodja Kogoj znal izvleči iz svojih pevcev najboljše, kar je v njih — bilo je krasno čast komur čast!

Krojača Črvička je predstavljal Mr. Česen, ki je imel zelo hvaležno vlogo in jo je znal izkoristiti. On je bil ves "tam" in smejeati smo se morali pri vsaki besedi. Tudi govoril je glasno in dobro razumljivo, vendar tako, da se ni zdelo pretirano. Jaz možda osebo ne poznam, a stavi mi vem kaj, da mu je težko najti par, posebno za humoristične vloge. Tudi njegova žena Urša (Mrs. Debeve) je bila čudovito dobra. Povedali so mi, da je izkušena igralka, a če tudi ne bi bila, jaz bi jo bil kar na svojo roko postavil v prvo vrsto.

Dobri so bili načelnik gasilcev, župan, potujoči obrtni pomočnik, mesar itd. Bilo je mnogo manjših vlog, ki jih ne morem posebej omenjati, ki so pa, kljub

temu, potrebne in vžne in so bile v splošnem dobro izvršene. Igra "Brat Martin" zahteva okoli šestdeset oseb, in sveda tudi precej velik oder. Ko se je po zadnjem dejanju spustil zastor, zaprmo je ploskanje, kot da je privihala nevihta sem preko Erie jezera. Ploskanje se ni hotelo poleči, zastor se zopet razdeli in ves prostori oder je bil poln igralcev, v sredi pa "brat Martin" s svojim širim tovarišem oslom, ki je milostno migal z dolgimi, kosmatimi ušesi, kot v zahvalo za buren aplavz. Ko smo odhajali iz dvorane, svetil se je izraz zadovoljstva na slehernem obrazu in na vsakih ustnicah treptal je nasmeh. To je bil najboljši dokaz, da je bila igra uspeh. Čast vama igralci!

Vdeležba je bila velikanska. Več sto ljudi je moralo oditi, ker ni bilo več prostora, dasi je v parterju in na galeriji skoro petnajsto sedežev; tudi stojišča so bila natlačena.

Krivično bi bilo, da ne omenim tudi orkestra "Cankar", ki je vestno izpolnil vse vrzeli, bodisi med igrano, kakor tudi o priliki koncerta in o drugih prilikah. Naj nadaljujejo s svojim delom z zavestjo, da kdor se ho spominjal otvoritve Slovenskega Narodnega Doma v Clevelandu, bo imel lep stranski spominček tudi za orkester "Cankar".

Yes, skoro bi bil pozabil. Med odmorom (menda med drugim in tretjim dejanjem igre), sta nastopila Mr. L. Belle in Mr. J. Ferluga z dvosplovom "Domovina". Ugajala sta nam tako, da nismo odnehal, dokler nista nastopila ponovno.

Pred igro so nastopili člani "Slovenskega Sokola" s prostimi vajami in vajami na drugo. Meni je zelo žal, da sem ta nastop zamudil, ker so mi pripovedovali na vseh straneh, kako fino so se izkazali.

Znano je, da so na svetu vse stvari po tri, zato tudi mi nismo hoteli delati izjeme. Slavnosti obojevalne otvoritve Slovenskega Narodnega Doma so trajale dva dni, in večina vdeležencev je do dala še tretjega, to je zaspali pondeljek. Razume se, da se je tretji dan zabavalo takorekoč po odsekih. Ena skupina tu, druga tam. Jaz sem se, z mojo skupino potegnil na farme in tu se je slovensko zaključilo pirovanje. Na farmah namreč raste zlata vinska trta in drugo se razume samo o sebi. Kot zanimivost naj omenim, da je bil pri zabavi našega odseka navzoč tudi zgodovinski "soleštangel", ki je privičil stopil v politiko slovenskega naroda v South Chicago, nekoliko pred dvajstajstimi leti. Od takrat je verno sledil vsem večjim zgodovinskim dogodkom med ameriškim Slovinci. Tudi k otvoritvi Slovenskega Narodnega Doma v Cleveland je dospel v upanju, da morda prav pride, če bi se slučajno zlomil zlati ključ. Pa ni bilo treba nobene pomoči pri odpiranju vrat, torej je "soleštangel" ostal v pasivni rezistenci v papirnati škafliji, in konzerviral svojo moč za bodoče politične dogodke med ameriškim Slovinci.

Pri tej priliki smo nameravali formirati tudi miniaturno "Ligo narodov". Rus je bil navzoč. Polak tudi, Turek pa je zaspal neke v Clevelandu; kdo ve, morda ima še haremske navade! Morali smo torej stvar odložiti za sedaj.

Tako se je krokarstvo-slovensko zaključilo (za nas) otvoritev Slovenskega Narodnega Doma na biljo pred Pustom. Ko je začelo postajati vroče trdovratim snežnim zametom, in so gori od solnca Lonsiane zašušljale mehke južne sapice.

Macdonaldov razorožitveni načrt. Po poročilih iz današnjih diplomatskih krogov se bo vršila mednarodna razorožitvena konferenca po Macdonaldovem načrtu v nekaj mesecih na Dunaju ali v nekaterem kraju na Nizozemskem, ker noče sovjetska Rusija iti v Švicu.

Proti delavskim stavkam je ostro nastopila španska vlada. Izjavila je, da bo uporabila proti stavkojučim najstrožja sredstva.

Zmernostni problem v Canadi.

Nekateri najbolj priljubljeni duhovi so se zbirali vsako noč v prozaično izgledajočem poslopju, nekale od reke v Montrealu, če je kaj resnice v trditvi, da so duhovi zamrlji obsojeni obiskovati pozorišča, ki so jim povzročala na svetu največ bede.

To poslopje, ki je bilo nekoč jetnišnica, je sedaj naprava najbolj dobičkanosne vladne industrije v provinci Quebec, — namreč Liquor Commission. — Štirje milijoni dolarjev vrednosti vin in žganjih pijač so nagromadeni v kletah, po katerih so nekoč korakali nesrečni kaznjenci, maha joč z rokami, da preženejo bladi, ki je prihajal iz vlažnih zidov.

V tej stari jetnišnici so bili zaprti "patriotje", ki so se vdeležili leta 1837 ustaje John Joseph Panjineuxa. V tej jetnišnici so tudi usmrtili dvanajst teh vstajev. Čeprav so umrli vsi obupnega poskusa, da ustanove francosko vlado na angleških tleh, nam priča spominska plošča na starem poslopju, ki je bilo njih ječa, o solidarnosti današnje province Quebec. Na tej spominski plošči se opisuje može, ki so umrli kot izdajalec, kot domoljube.

Njih duhovi, ki se zopet zbirajo v stari jetnišnici ob polnočni uri obenem z drugimi drugimi, ki so nosili težke verige, pijejo brez dvoma na zdravje njegovega veličanstva kralja ter najbrž celo žganje, ki je bilo spravljeno v les še pred izbruhom te "revolucije" novembra meseca 1837, kajti Liquor Commission v Quebecu se postavlja, da ima žganje iz časov Napoleona, ki je torej staro nad sto let.

"Postavljati" ni prava beseda za to. Komisija ima dejanski Napoleonov brandy iz leta 1828 ter ga proda vsakemu, ki je pripravljen plačati zanj \$16 za steklenico. Komisija se prav nič ne postavlja. Svoje posle vrši na trezen in uspešen način, kar je skrajno presenetljivo za vladno podjetje.

Stara jetnišnica je bila izpremenjena v industrijalno napravo. Ta je trgovskega značaja od vrha do tal. Manjka pa glavnih znakov vladnega obratovanja, bi rokacije. V kolikor je razvidno iz kratkega izprehoda po poslopju, je le ena stvar, iz katere bi se lahko sklepalo na vladno obratovanje in v tem oziru bi lahko druge vlade sledile vzgledu canadške, ne da bi se ogorčenje naroda obrnilo proti njim.

Ta stvar obstaja iz tipa mož, skoro še dečkov, ki so uslužbeni v poslopju kot prodajalec in si dva teh, ki so uslužbeni na enem višjih koridorjev, sta brez leve roke. Vsak med njimi je pohablen veteran iz svetovne vojne. Živahni so ter se dejanski zanimajo za ulogo, ki jim je bila poročena pri eksperimentalni rešitvi pivskega problema, ki je že dolgo časa vznemirjal svet na ta ali oni način.

Čeprav izjavljajo duševni očetje, da je rešitev pivskega problema kot uvedena v Quebecu, šele v poskusnem štadiju, je vendar dosti vzroka za domnevanje, da bo prišla rešitev tega mučnega vprašanja približno na način kot v Quebecu in da bo pretežna večina ljudi zadovoljna s to rešitvijo.

Sedanja metoda razpečevanja opojnih pijač v provinci Quebec je v obratovanju že skoro tri leta. Odpravila je salon in v kolikor pride vpoštev Montreal je tudi v večji meri odpravila pijanost kot pa prohibicijska postava v New Yorku. Montreal je pristančiče in metropola s skoro milijoni ljudi in nočno življenje ne preneha skoro do jutra, vendar a kaže vse, da je postava glede točenja pijač skrbila pijanost na minimum. Pravina Quebec, ki vsebuje metropolo dežele, ima manj zločinov in pijanosti kot pa njena sosedja, Ontario, v kateri prevladuje prohibicija.

Whiskey, vino, sadno žganje, likerje in druge take močne pijače prodaja izključno le Liquor Commission in sicer tako na de-

beo kot na drobno. Prodaje tekom zadnjega leta so znašale približno dvajset milijonov dolarjev. Dobiček je znašal nekako štiri milijone dolarjev ter je bil posvečen cestam, šolam in drugim javnim napravam. Poleg tega pa je plačala provinca domnijski vladi Canade iz svojih dohodkov šest milijonov dolarjev davkov iz prodaje opojnih pijač.

Trgovina, kateri načeljuje Liquor Commission in obnovljeni jetnišnici, mudi približno dvajset odstotkov vseh dohodkov province. To je obširen posel sam po sebi in oni, ki so odgovorni za njegovo vodstvo, so prepričani, da je važen tudi s sociološkega stališča in vsled tega se smatrajo varuhom ne le posla kot takega, temveč tudi varuhom ideje.

Njih ponos glede podjetja jači njih naravni ponos z izključno trgovskega stališča. Svojo napravo smatrajo za varno pred vsakim škandalom in nikdar se niti za trenutek ne obotavljajo dati na razpolago vse rekorde, katere zahteva opozicija za svoje interpelacije v parlamentu. Pripravi so, da take informacije le še večjajo njih kredit, celo v rokah njih političnih nasprotnikov.

Največjo skrb pa se posveča temu, da dobi občinstvo najboljše pijače za najnižjo mogočo ceno. Pred kratkim je prišla komisija uporabljati manila papir z vodno znamko, da prepreči nakane butlegarjev in komisija je prepričana, da bo to na uspešen način preprečilo poskuse butlegarjev, ki hočejo obesti ljudem svoje proizvode pod pretežavo, da je to vladno žganje.

Glasi se, da je to edini Manila papir, z vodno znamko na celim svetu. Duplicirati proces produkcije tega papirja bi bilo predragotno podjetje za vsakega butlegarja. Poleg vodne znamke pa ima omot steklenice še majhne modre črtice, slične nitkam v papirju bankovcev. Ti omoti nosijo serijske številke in vsled tega bi se vsako tatvino omotov kaj hitro razkrila. Omoti so skrbno zaklenjeni za železno mrežo v enem dolenjih nadstropij starega poslopja.

Liquor Commission pa ima tudi svoje lastne naprave za pretakanje pijače v steklenice, svoj kemični laboratorij in druge naprave, ki so neobhodno potrebne v podjetju, ki se mora neprestano boriti z butlegarji.

Dosti žgane pijače, katero kupuje komisija, je bolj močne glede proflov kot pa se jo prodaja na drobno. Proofs se skrči z distilirano vodo, soglasno s priznanimi znanstvenimi principi. Komisija skrči nato tudi cene, katere mora plačevati občinstvo. Nadaljna ekonomija, katero izvaja komisija, obstaja v tem, da se izvele iz sodov, v katerih je dozorevalo žganje, alkohol, katerega se nato proda v industrijalne svrhe.

V solnčnem pritličju stare jetnišnice je soba za uzorec, ki je dosti bolj mična kot so pa temna skladišča, v katerih stoji in leži nevrjetno število sodov vsake močne velikosti in oblike.

Soba za uzorec ima ob vseh starih stenah omare, v katerih stojijo steklenice z uzorci vseh pijač, katere prodaja komisija. Uzorci se prično z Napoleonovskim brandyjem ter se končajo s serijem, katerega prodaja komisija približno po 65 centov kvart.

Tu vidimo ploščnate steklenice, okrogle steklenice, štirioglate in druge vseh mogočih in nemogočih oblik. Nekatere te steklenice so lončene, a druge zopet iz prozornega stekla, skozi katero lahko vidimo barvo pijače.

Ti uzorci pomenjajo standarde. Ko pride pošiljatev, se vzame iz nje uzorec, ga analizira, spravi v steklenico ter pošlje v sobo za uzorec. Tam ostane uzorec kot standard za vse bodoče pošiljateve istega blaga. Komisija najde le redkekdaj uzorec, ki ne dosega standarda. Kurnje namreč od trdk, ki so približno tako ponosne na svoj posel in njega sloves

kot je komisija sama in razvnetega morajo ti prodajalci tekmovali z drugimi. Laboratorij in prostor za uzorec sta novi iznajdbi Liquor Komisije, katerih ni ameriški butlegar do sedaj še sprejel. Kljub vladno zajamčeni pijači, katero je mogoče kupiti za majhen denar, je perversnost človeške narave taka, da najdemo nepostavne prodajalce opojnih pijač celo v Quebecu in v skladišču komisije je prostor, v katerem je spravljeno tako zaplenjeno blago.

Komisija ima svojo lastno policijo in ta je tako aktivna kot so ameriški prohibicijski agenti in v marsikaterem oziru še bolj pretekana. Posluhuje se predvsem stektoskopa, s katerim je mogoče zaslediti prepovedano pijačo v prtljagi.

Robert Peck.

Varno odpravljanje masti

Hujšati, hujšati, hujšati, je resno deželo ljudi. Postati tenak in suh, je hile mode in družbe. Vsi debelusi vijejo roke z zadregi in stiski. Oni so proti ogabnim zdravilom, boje se težkega vezbanja, se proti nepriljuti in nezadovoljivi dieti, dokler ne zadenejo na neskojiv Marmola Predpis (Marmola Prescription) ter se nauče potom rlega, da varno, stalno in lahko hujšajo brez izpremembe načina življenja, toda neskojivo, hitro in tajno dobivajo idealno postav, netno kožo, bisti tek in zdravje kot so ga kdaj prej mli. In sedaj pride Marmola Predpis (Marmola Prescription) (Marmola Prescription Tablet) iz iste stalno neskojiv formule kot je Marmola Predpis (Marmola Prescription). Zadovoljive dobrotne učinke tega slavnega varnega znanstvenca mas' tobe spomnete, če daste vašemu lekarnarju en dolar za en zavoj ali če pošljete svo soto Marmola Company, 684 Garfield Building, Detroit, Mich., s prošnjo, naj vam pošlje zavoj Marmola Predpisn Tablet (Marmola Prescription Tablet).

—Adv't.

Marija vd. Boštjančič, Velika Bukovica pri Hriški Bistrici, bi rada zvedela, kaj je z njenim sinom ANTONOM VIČIČ pok. Francom. Zadužbenik je pisal iz Amerike dne 23. februarja 1915 in njegov naslov je bil tedaj: Anton Vičič, Box 51, Wendel, Westmoreland Co., Pa. Kdor bi kaj vedel o pogrešanem Antonu Vičič, naj blagovoli pisati na naslov: Dr. Fortunat Mikuletič, odvetnik, Hriška Bistrica — Bistrica, Venezia Giulia, Italia.

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo "PESMARICA GLAZBENE MATICE" Za štiri moške glasove Uredil Matej Hubad Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi z notami. Cena s poštnino \$3.00. "GLAS NARODA" 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

K DOB je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih samoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki še niso ameriški državljani, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svoje iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6420 novih priseljencev.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street New York Glavno zastopstvo Jadranske banke.

Prav vsakdo —

kdor kaj liče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi v "Glas Naroda".

Vodja ekspedicije je dejal ve-
kemu lazi v Rongbuku, Sang-
Rimpoche-ju, da hoče ekspedici-
doseči najvišjo točko sveta, ki
obenem najbližja točka nebesa

Zagonetno, toda resnično.

Novi tip kriminalca.

Piše sodnik William M'Adoo.

Kaj naj storimo s celo armado zločincev, postopancev in drugih sličnih elementov, ki so se tako neizmerno pomnožili izza konca vojne in ki se potikajo po cestah in ulicah Nove Yorka?

Obupni služi zahtevajo obupne odredbe. Prva stvar je odpraviti ovire, ki se stavljajo policiji v bran. Pustite policiji, da gre v brloge, v katerih se kore ti obupanci, v biljardnice in slične naprave ter aretirajte vsakega, ki ne dela.

Policija naj navali na take prostore ob nedolžnih časih, ob desetih jutraj, ob treh popoldnih in naslednjega dne in ob enajstih zvečer. Policija naj bi imela pravico zaslišati take ljudi glede virov njih dohodkov, če iznajde, da se iz navade potikajo po takih prostorih.

To bi bilo mogoče storiti z razširjenjem takozvane Potepuške postavice. Izločite klavzno "nobenih sredstev za vzdržanje", ki daje osamljenemu priliko izjaviti, da ga podpira njegova družina in stavi v postavno mesto tega nekaj bolj določenega, s čimer bo omogočeno zapreti kot potepuha človeka, ki se ne more izkazati z delom.

To bi moral biti neposredni korak. Če se bo število zločincev v bodočnosti večalo v istem razmerju kot se veča sedaj, sem prepričan, da bomo imeli veliko napravo, v katero se bo spravilo za nedoločen čas vse duševno in moralno pomanjkljive ter jih prisililo k produktivnemu ročnemu delu, dokler bi se kompetentne oblasti ne prepričale, da je varno zopet spustiti jih med dostojne ljudi.

Rokomavhi in vlomilci, ki so dejanski in možni morilci, roparji vsake baže, žepni tatovi, prodajalci omamljivih sredstev ter splošni kršilci zakona, so ponavadi mladi moške in ženske, v stadi od šestnajstih do tridesetih let. Isto velja glede ljudi obeh spolov, ki zavživajo omamljiva sredstva.

Tako redkokdaj se vidi kakega človeka srednje starosti ali starejšega med temi tipi, da sva jaz in neki policijski uradnik pri pregledovanju novih slik zločincev galerije nehoti prišla za isto sliko starejšega moža. Tako presenetljiv je bil ta značaj med trpi, zastopanimi v zločinski galeriji.

V prejšnjih časih je bilo drugače. Takratne tatove in vlomilce so imenovali Big Mike, Big Charley in večinoma so bili to močni možje srednje starosti. Človek je lahko zapazil na njih nekaj profesionalnega. Današnji zločinci, med katerimi je dosti pritlikancev, oboroženih do zob, pa so povsem različni. Navaden mešanec bo brez dvoma mislil, da se navaden zločinec, ki mirne krvi in iz zasele ustrelil bančnega uslužbenca, razlikuje glede zunanjosti, obnašanja, jezika in obleke od navadnega mladega moža, ki se kreta v isti družbi. Stvar pa ni taka. Nobene stvari ni, s pomočjo katere bi lahko šli na cesto ter izbrali dejanskega ali možnega kriminalca med par tovariši, ki žive v istem družabnem okoliščinu ter pripadajo isti narodnosti.

Sredi belega dne sta me roparsko napadla na robu Palisad dva mlada tolovaja, ki sta izgledala kot da sta ravno dovršila višjo šolo z dobrim uspehom. Pronevalec kriminologije so že davno opustili teorijo Lombrosa, da znači posebno oblikovanje lobanje in obraza kriminalni tip. Nekateri najboljši možje, kar sem jih kdaj poznal, so imeli proči štrleča ušesa in nekateri največji lopovi, s katerimi sem se uradno seznanil, so imeli ušesa priplepna k strani kot poštne znamke.

Z biološkega stališča je ta armada mladih zločincev čustveno nenormalna. Ti ljudje ne poznajo

sti teh, katere se predstavi sodišču, tako mladih, da bi sploh ne mogli biti draftani tekmo vojne. Kaj naj storimo žnjimi? In posebno, kaj bomo storili žnjimi, še predno so izvršili kak zločin? Nobenega dvoma ne more biti, da so biologi, psihiatri in dušeslovi jasno pokazali tip, katerega sem obrisal zgoraj. Nekateri med temi ljudmi bi sploh nikdar ne smeli biti na prostih nogah. V ta namen se bo morala država kot je New York nekega dne spetati s problemom velikanskega zavetišča zunaj na deželi, ki bi se samo vzdrževalo s pomočjo ročnega dela. V takem zavetišču bi zadržali take ljudi, jih imeli pod stalnim zdravniškim nadzorom ter obdržali tam za nedoločen čas, v največjih slučajih za celo naravno življenje.

Seveda, kot stoji stvari sedaj, je le mogoče poslati človeka na varno za najdaljšo predpisano dobo, če je kršil postavbo. Pozitivno bi ne smel biti noben tak človek na prostem. Nobenega sodnika bi ne smela varati prijetna zunanost in v mislih bi moral obdržati varnost in interese splošnega prebivalstva. V vsakem slučaju bi bilo treba dati mlademu strelniku najvišjo mero kazni. Vsaki dan, ko je na prostih nogah, obstaja nevarnost, da bo ubil koga ali da bo izvršil kak obupen zločin. Trošenje energije je imeti potrpljenje žnjim. Če bi ga bili ujeli predno je izvršil zločin ter postopali z njim kot sem predlagal, bi se lahko vpriporilo poskus, da se ga reši. Ta načrt bi seveda stal velike svote denarja, a denar bi bil ekonomično izdan. Prej ali slej bo treba lotiti se tega problema.

Velik dan bo za New York, ko bo ustanovljena ta velika, dobro urejena naprava, v katero se bo poslalo to armado, kot v detenjsko taborišče. Tam bodo morali mladi ljudje delati pod streho in na prostem. Nadzorovali jih bodo telesno in duševno ter jih učili koristnih obrti in drugih stvari. Številni med njimi bodo morali ostati tam tekom vseh svojih živih dni. Kot stoji stvari sedaj, bi bilo treba Potepuško postavbo te države ojačiti, da bi lahko policija prišla take mlade ljudi pod obdolžbo potepušstva ter jih zadržala tako dolgo na varnem kot je mogoče. To bi bila dobrodelnost za jetnike same ter varnostno sredstvo za občino.

Težkoča obstaja v tem, da pričrno ljudje, ki se niso nikdar pečali s temi stvarmi, izjavljati, da je vse to neumnost, v trenutku, ko trdite, da bi bilo treba uporabiti znanstvene metode pri te mladih zločincih in možnih zločincih. Ti ljudje pravijo, da se daje s tem zločincem le potuho, da se ga odeva z nekim bleskom in da se pospešuje zločin.

Zagovorniki teh odredb pa nočejo drugega kot po možnosti vna prejši preprečiti zločin. Na drugi strani pa naj bi se zadržalo te duplinske ljudi obeh spolov v slučaju, da je bil zločin že izvršen, tako dolgo kot sploh mogoče na temelju sedaj veljavnih postav in določb.

Promet v šibeniški luki.

Leta 1923. je dopotovalo v šibeniško luko v Dalmaciji 1483 parobrodov s skupno tonažo 428.522 in 57 jadrnic s 26.145 tonami.

SEVEROVA ZORAVILA VZORUJEJU ZDRAVJE V DRUŽINAH

Za srbeči kožo - rabite

SEVERA'S ESKO

Antiseptično mazilo

Priporočljivo za odponjo pri zdravljenju srbečice in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vsaki lekarni.

W. F. SEVERA CO.
CHICAGO, ILLINOIS, U.S.A.

Kaj je gospodarska psihologija?

Znanost, ki jo imenujemo narodno gospodarstvo, mora danes brezdvomno zanimati vsakega, ki mu je količikar ležeče na blagostanju naroda in njegovega napredka. Naloge, ki jih mora danes reševati narodno gospodarstvo, niso samo neštivilne, ampak tudi povsem drugačne, kakor pred svetovno vojno. V svetovni vojni je bil edini cilj vsake vojskajoče se države zmaga, zmaga za vsako ceno. Vsed tega ni samo zastalo vsako delo, ki ni bilo v direktni zvezi z vojno, temveč se je tudi zapravilo in uničilo v par letih to, kar se je prej gradilo in izdelalo v desetletjih. Narodi morajo danes ne le nadomestiti izgubljeno in uničeno, ampak tudi na način nadomestitve prilagoditi novim razmeram. V prvi vrsti velja to za novo nastalo državo. Treba je najti pot, da nadomestimo izgubljeno in ustvarjamo to, kar nam manjka, z najmanjšo uporabo sile, snovi in časa. Kako se to izvrši, to nam pove gospodarska psihologija. Gospodarska psihologija je torej čisto praktična znanost, ona je del eksperimentalne psihologije, ki se lahko takoj uporabi v narodnem gospodarstvu. (Psihologija pomeni dušeslovje.)

Praksa gospodarske psihologije je prastara. Ona je toliko stara kot človeški rod in človeško delo. Kakor je pravečel spoznal, da če njegov kameniti nož bolje in hitreje, ako ga zbrusi na drugem kamnu, tako se je udeleževala gospodarska psihologija od pravečel iz kamene dobe do danes, skoravno pozabevostno.

Vsa izboljšanja na tehničnem polju, prehod od kamna do železa, od navadnih sani do voza in avtomobila, od enostavne grmade do radiotelefona, vse te iznajdbe imajo več ali manj končni cilj, doseči smoter v kolikor mogoče najmanjšem času in z najmanjšo uporabo sile.

To podzvestno prizadevanje je postalo sčasoma zavestno in dobilo zvezo v stavku: "Ne trati energije, uporabljaj jo."

V gospodarstvu igra človek glavno vlogo, le on obvlada omejene tudi temeljne količine, silo nov in čas. On jih uporablja, on alho z njimi varčuje, ali pa jih upravlja. Naloga gospodarske psihologije je, da preišče in vodi duševno človeško življenje, v kolikor je to v zvezi z gospodarstvom. Ona mu pokaže edno pravo pot, da doseže svoj cilj, ona urši v višji meri ono, kar vidimo, la se dogaja v prirodi, namreč naravno izbero in prilagoditev. Nekoliko manj kruto izvrši to nalogo gospodarska psihologija, ker ona noče uničenja slabših in manj vrednih, ampak jih hoče le prilagoditi razmeram in jim nakatati pravo mesto, ki bi si ga naravni potom drugače šele priborili z veliko izgubo časa. Ako postavimo človeka k delu, za katerega je najbolj sposoben in ki mu naravno, vsled tega tudi najbolj prija, ako mu dajemo damo najboljši orodje, goročemo gotovo največji koristni efekt dela. Razume se, da ne sme postati postopek gospodarske psihologije istočasno vir za zabljanje delavca, kar bi dopele le momentano korist delodajalcu. To bi ne bilo nobena gospodarska psihologija in bi tudi ne bila kriva teh izrazstov. Kakor na primer ni kriv iznajditelj morflja, ki je za človeštvo neprečene vrednosti, za zlorabo, ki se vrši z morfljem. Zlate dobe ne bo prinesla niti gospodarska psihologija, pred preceenjevanjem se moramo ravno tako varovati kakor pred podedenjavjem Racionaliziranje (porazdelitev) dela bo dovedlo čisto gotovo do boljših delovnih pogojev, do večje intenzitete dela, pri krajšem delavem času in boljših mezdah. Boljše mezde so pa istočasno tudi vir večjih potreb, posebno še, ker stopa v ospredje pridobljeni čas, ki zahteva v časovnem oziru potrebe, na katere ni preje nihče mislil. Stvari postanejo vsakdanja potreba, ki se jih je prej smatralo za luksus. Istočasno pa postanejo ravno te stvari vsled večje produkcije ceneje. Označili smo bistvo in hotenje gospodarske psihologije.

(P. v N. D.)

ROYAL MAIL
NEW YORK IN HAMBURG
CHERBOURG IN SOUTHAMPTON
"Orie" "Orduas" "Orduas"
Ti parniki so novi in moderni v vsakem esiru, najbolj priljubljene potnike in glasovite radi komodnosti in — KOMFORTA.
Zdrava, točna in obilna hrana se servira vsem potnikom na belo pokritih mizah. Družine, žene in otroci imajo POSEBNO PAZLJIVOST.
Za podrobnosti se obrnite na naše zastopnike v vašem mestu ali na ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
25 Broadway, New York

Ogenj v Trzinu.

Pogorelo je gospodarsko poslopje župana Mihaila Colnarju. Zgorelo je veliko gospodarskega orodja ter vsa krma, tako da ni imel prav nič živini poloziti. Ker je župan vse okoli dobro znan in priljubljen, mu ljudje radi pomagajo, ker škoda je ogromna. Goreti je začelo v stelnjaku, kjer je oženj zanetil, kakor se splošno so, neki slaboumni otrok. Neomornemu trudu gasilnih društev iz Mengša, Donca, Steba in Trzina se je zahaliti, da se požar ni razširil na sosednja poslopja.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnim in žalostnim srcem naznanjam, da je po kratki bolezn, previden s sv. zakramenti, umrl dne 19. februarja ob 7. uri jutraj moj ljubljani soprog in oče treh otrok

MATIJA KOŠMERL.

Pokojni je bil član starih društev in sicer društva sv. Jožefa št. 30 JSKJ, društva Friderik Baraga št. 93 KSKJ, društva Karl Liebknecht SNPJ. in društva Eagles.

Pogreb se je vršil v četrtek 14. februarja ob 2. uri pop.

Ob tej priliki me veže dolžnost, da se najiskrenejše zahvalim prijateljem in znanecem, ker so mi v tako lepem številu obiskali, ko je ležal na mrtvaškem odru. Sreča hvala tudi vsem onim, kateri so darovali krasne vence pokojnemu. Zahvaljujem se tudi našemu g. župniku Rev. J. E. Schifferju za lep pogrebni obred.

Pokojni je umrl v starosti 40 let. Rojen je bil v Sodražici pri Ribnici. V starem kraju zapuša očeta, mater in tri brate, in sicer Janez je načelnik ljubljanske postaje, France je doma in Alojzji je duhovnik v St. Rupertu; tukaj v Ameriki pa zapuša dve sestrji: Mrs. John C. Arko v Chisholmu, Minn., in Mrs. Frank Ambrozich v Buhlu, Minn., ter brata Rudolfa v Chisholmu.

Chisholm, Minn., 2. marca 1924.

Zalujoči ostali:

Frances Košmerl, soproga.
Matthew, sin.
Fannie in Helena, hčeri.

Potovanje v Jugoslavijo.

Kdor namerava potovati to spomadi v stari kraj na obisk ali za talno, priporočamo, da se odloči na parnik "PARIS", največji in najnovejši parnik francoske parobrodne družbe, ki oslupuje iz New Yorka

14. MAJA 1924.

Zelezniška zveza, preko Francije, Svica in Avstrije je za Jugoslovane najbolj pripravna po francoski poti, glasi pa se s parnikom "PARIS" in se pride v devetih dneh v Ljubljano; oni pa, ki potujejo v zasebno ozemlje, se peljejo iz Pariza naravno s Trst.

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni na tem parniku v kabinah po 2-4 v eni kabini; kdor želi potovati takrat na tem parniku, naj nam dopiše čim prej \$10.00 are za III. razred in \$30 za drugi razred, da nam preškrbimo dobro kabino že sedaj, da ne bodo boljše prostori vsi oddani.

Frank Sakser State Bank
New York, N. Y.

RAVNOKAR JE IZILA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrirana izdaja
Vsebuje 308 strani.
Cena s poštnino \$2.—
SLOVENSKO PUBLIKIRNO CO.
32 Cortlandt St.
New York City, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

15. marca:	Aquitania, Cherbourg; Orduas, Cherbourg; Orduas, Cherbourg; Hamburg New, Amsterdam, Boulogne, Conte Verde, Genoa.
20. marca:	Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Minn-kahda, Cherbourg in Hamburg.
22. marca:	Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Saxonia, Cherbourg; Zealand, Cherbourg.
28. marca:	Bremen, Bremen.
27. marca:	Dulio, Genoa.
28. marca:	La Siroto, Havre; Pres. Harding, Cherbourg; Orie, Cherbourg, Hamburg; Andania, Cherbourg.
2. aprila:	Berengaria, Cherbourg.
2. aprila:	Berengaria, Cherbourg; Paris, Havre.
5. aprila:	Majestic, Cherbourg; Tyrhenia, Cherbourg; George Washington, Cherbourg.
9. aprila:	America, Cherbourg.
12. aprila:	Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Veendam, Cherbourg.
16. aprila:	Aquitania, Cherbourg; Chicago, Havre.
19. aprila:	Homeric, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Rochambeau, Havre.
23. aprila:	Paris, Havre; Berengaria, Cherbourg.
28. aprila:	Majestic, Cherbourg; Albania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg.
29. aprila:	Republic, Cherbourg.
30. aprila:	Mauretania, Cherbourg.
3. maja:	Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Pres. Wilson, Test; La Savoie, Havre.
7. maja:	Aquitania, Cherbourg.
10. maja:	Homeric, Cherbourg; America, Cherbourg.
14. maja:	Paris, Havre; Martha Washington, Test; Berengaria, Cherbourg.

UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

Najkrajša pot v vse dele
JUGOSLAVIJE
Odputja vsak teden z našimi razkošnimi parniki

RESOLUTE RELIANCE
ALBERT BALLIN DEUTSCHLAND
Parniki s 1. 2 in 3 razredom in znanim "Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia" in "Westphalia" s kabinami in 3. razredom.
CLEVELAND 20. marca ob opoldne
Čepena, uljudna služba, izborna kuhinja, prijeten in privlačen prostor.
UNITED AMERICAN LINES
39 Broadway, New York
Ali pooblašeni krajevni zastopniki.

NEW YORK-HAMBURG

COSULICH LINE
Naravnost v Jugoslavijo
Edino direktno spomladno odputje
Otvorjena vožnja znanega
Presidente Wilson — 11. mar.; 3. maja.
Martha Washington — 14. maj.; 12. jul.
v Dubrovnik ali Trst.
Zeleno na potovanje znanega. Nobenih višjih. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri
PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

POTREBUJEMO
izkušene šivalke za moške slaničke. Delo čez čas in bonus. Oglasite se pri: S. Morel Co., 104-106 Bleecker St., New York, N. Y.
(7-8-3)

POZOR, SLOVENKE!
Potrebuje se gospodinjstvo na farmi v starosti od 35 do 45 let, bodisi samica ali vdova. Za nadaljnja pojasnila pišite na: John Rudolph, R. 1, Box 123, Deerbrook, Wis.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroko je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ker imam skušnje v vseh boleznih in spoznam vsake bolezni, zato vas zdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zvesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz zdravim: zastupljeno kri, mazulje in liase po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, oslabele, živčne in bolezni v mehurju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenicu, revmatizmu, katari, zlati, nadledni. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Pred začetkom pomladi

je najboljši čas za pošiljanje denarja v staro domovino, ker je pomoč, katero nudite Vašim sedaj, bolj izdatna nego vsako drugo dobo v letu. Zemljo in vse kar je ž njo počivalo, je treba obnoviti in obdelati, a vse to se more boljše izgotoviti z Vašo pomočjo.

Vsled naše dovršene organizacije Vas glede točnosti, naglosti in cene za

Pošiljanje denarja

lahko bolje poslužimo, nego katerakola druga banka. Našim mnogim strankam je to dobro znano, a da se tudi Vi o tem prepričate, pošljite nam Vaša naročila.

DENARNE VLOGE OBREŠTUJEMO PO 4% NA LETO.

ODPREMA IN DOPREMA POTNIKOV.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.
Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

Jankova obluba.

Češki spisatelj Ignacij Herrmann.

Takrat, ko je oče Gorec peljal svojega prvega sinčka v šolo, mu je bilo vsakekor resneje pri srečanju dečka. Janko je veselo skakal in nikakor ni mogel dočakati učenja ter se je hotel od očeta posloviti že pred šolskim poslopjem. Tada oče Gorec ga je vedel prav v prvo nadstropje, k vrtanju razreda; prekrizal je dečka, ga poljubil in pritisnil za kljuko.

Šele pred vrati šolske sobe se je za hip zrcnil Janku obraz, zakaj pa ni, kakor se je Gorec bal. Deček se je obrnil in vprašal očeta:

"Pa prideš zopet pame, očka, kajne?"

"Seveda pridem. Le lep se vedi in pazi na vse, kar vam bo gospod učitelj povedal."

In potem se je Gorec vrnil domov in med potjo se je zamišljal v duševni položaj dečka tam za vrati, v klopi. Gorec se je spomnil, kako je bilo njemu takrat pred leti, ko ga je pripeljala mama v prvi razred in ga izročila gospodu učitelju Stillerju. Da, dokler je stala pri vratih in govorila z gospodom učiteljem, mu je bilo še dosti dobro, čeprav je čutil na sebi teže pogledov mnogih součencev, samih tujih obrazov, ki so ga obkoljevali. Ko pa so se za materjo zaprla vrata in ko je stopil gospod učitelj strogoga pogleda na podl in kritični "Tiho!" — in ko se je peljal hram, kot bi odrezal, tedaj mu je tesnoba in žalost stisnila srce kakor z železnimi prsti, in neizmerna bolest je bila v gorkih, debelih solzah iz oči, da je vse plaval pred njim. Bog vé, ali bi sedaj tudi Janku tako?

Ni mu bilo. Ko je prišel čez dve uri oče Gorec ponj, mu je priskakal deček neizmerno vesel naproti in, predno ga je mogel oče vprašati, je mali šolar začel pripovedovati:

"Očka, to je bilo lepo v šoli!"

"Ali se ti ni težilo?"

"Prav nič! Gospod učitelj nam je pravil take lepe reči. Ta je pri-

den!"

Oče Gorec se je oddahnil. In bilo mu je v resnici na smeh, ko je pomislil, da je prebolil mrzlico prvega šolskega dneva svojega sina pravzaprav on sam, oče.

In deček je komaj čakal druge ure popoldne, ko bo zopet v šoli. In naslednji dan je bilo prav tako in ves čas dalje. Janko ni bil nikoli žalosten in je hodil v šolo rad in vesel.

Nekoliko je oče Gorec to razumel. Ko je bil z dečkom pri zbiranju, je opazil, kako lepe, zračne, vesele so šolske sobe. Kakšna razlika med temi udobnimi, svetlimi učilnicami in oči tesno luknjo s temnimi, zakajenimi stenami, z nizkim stropom, kamor so vedli njega v prvi razred. Ta brolj je bil v pritličju, tam nekje v zakotju, ločen od vsega sveta po ozki, smri vozi, z grbastimi dvoriščem, ki ga je obdajalo okrog in okrog visoko, vlažno zidovje, in končno je bil tam še ozek, temen hodnik.

In razen tega: v Jankovem razredu je bilo vseh skupaj kakih štideset učencev, dočim je sedel v enem tedanjem prvem razredu, kamor so zapeljali njega, sedaj očeta Gorec, v leseni klopi natlačeni več kot osemdeset dečkov, in gotovo je razlika tudi v tem, kako ravna učitelj z učenci. Janko ni govoril nič drugega nego o svojem gospodu učitelju, kar je pričelo, kako ga ima rad. Oče Gorec se je spominjal na mirne, čiste nevoljne obraze svojih nekdanjih učiteljev; niti na noben jim ni prišlo, da bi bil vajz z majhno prijaznostjo osladili prve vozi malih paglavcev. In šla je bila skoro najvažnejši učni pomoček in je imela vedno dovoli opravila.

Sveda, je priznaval Gorec v duhu, ko se je spominjal na razne pustolovščine in na nekatere posebno se odlikujoče nepridpave: "Mi smo bili menda tudi lepa sodruga! Vrabec naj bi se bil z nami jezil!"

No, skratka, oče Gorec je bil vesel, da je šola Janku všeč in da hodi tako rad v šolo. Deček ni bil preveč bistumen, a njeenje mu ni delalo težav. Zlasti je Janku ugajala, kako jim osladja gospod učitelj bivanje v šoli z raznimi povotkami. V tej zabavni obliki so mu bli mnogi nauki najbolj v glavo.

To je trajalo že nekoliko mesecev; prišla je zima.

Tu je prišel nekoga dne Janko v anraku iz šole in komaj je pojeval v kuhinji mamo, se je prikradel po prstih v očetovo sobo.

"Ali te ne motim, očka?"

"Govori, kaj hočeš?"

"Očka", je mel Janko palec leve roke, "jutri je god našega gospoda učitelja."

"Dobro, Janko. Ponesi mi malo vžitko."

"Da, očka, toda —"

"Ala, ti bi rad gospodu učitelju voščil, kajne? No, poiščem ti v knjigi kako kratko voščilo."

"Voščilo že znani, očka, mamica me je naučila. Ampak jaz sem —"

"No, kaj torej se?"

Janko je uprl oči vprašujoče v očeta in naglo in potihno rekel:

"Obljubil sem gospodu učitelju steklenico vina za god..."

Oče Gorec je poldol kup računov in drugih trgovskih papirjev, v katerih je brskal, položil svetičnik na mizo in rekel:

"Steklenico vina si obljubil? Kako ti je prišlo to na misel?"

V naglasu in v cellem vprašanju je bilo nekaj, česar Janko gotovo ni pričakoval. Gledal je nekaj časa očeta, da ne bi odgovoril.

"No, kako ti je prišlo to na misel, Janko?"

Janko je iskral besede:

"Očka, vošč, Janko — Janko je rekel gospodu učitelju — da mu prinese jutri šunko. Da mu je rekel oča..."

"Tako, Janko?"

"Da, očka, vošč, njegov oče je prekaljevalec."

"Aha! Potem pa Janko lahko obljubi šunko. In kaj je rekel gospod učitelj?"

"Rekel mi je, naj gre v kl p."

"No, dobro. Pa zakaj si ti govoril o vinu?"

"Veš, ko je Janko obljubil šunko, sem pa jaz obljubil gospodu učitelju steklenico vina..."

Se zdaj se je zablistela v Jankovih očeh neka čustvenost, ki za je napolnila, da je obljubil vino, da ne bi znanost za Jankom.

"No dobro, Janko, prav nič ne ugovarjam. Pa kje imaš steklenico, ki si jo obljubil gospodu učitelju?"

Janko je zardel kakor mak.

"Jaz — nimam steklenice, očka..."

Glas se mu je tresel.

"Nimaš? Kako pa si mogel potem obljubiti, ko nimaš?"

Jankova usta so se polagoma začela krožiti v obliko podkve, obrnjene s koncem proti bradi. Pri tem se so napol odpirala, a molčala.

"No, vidiš, Janko, malo prenačil si se. Bržkone si pozabil, da nimaš vina nikjer. Jutri se t rej opravičiti pri gospodu učitelju, naj ne bo hud, pa da mu nisi ničesar prinesel."

Janko je bojeval hud notranji boj. Premagoval se je, da ne bi udaril v jok; napol je vse sila in dejal:

"Toda, kar se obljubi, se mora izpolniti, očka. Saj vedno tako praviš..."

"To je res, Janko, ampak premisliti moraš, ali moreš izpolniti, kar obljubiš. Bil se malo prenačil, besed — vprašati bi me bil moral prej, kaj mislim jaz. Saj bi bil gospod učitelj lahko hud."

"Ne", pravi naglo Janko, "gospod učitelj ni bil hud."

"No, seveda, ker je videl, kako je smena, če takole pobalinski obljubljaš nemogoče stvari. Res, kar se obljubi, se mora izpolniti. Ne prestrašiti nič drugega, kot da boš kupil steklenico vina..."

"Toda nimam denarja, očka."

"Kaj, niti vina, niti denarja? Potem pa še bolj vidiš, kako bi bil nesposoben."

"Očka, misli sem", je govoril Janko in njegove besede so se že kar spotikale ob jok. "Misli sem, da kupiš ti to vino... Saj me vendar ne boš pustil, ko sem obljubil in ko je slišala vs šola. In kar se obljubi..."

In Janko ni mogel več zadrževati solz. Ulice so se mu iz oči in lovile druga drugo, ko so drčale po razbeljenih licih.

Oče Gorec bi se bil skoro omešil, ko je gledal v solzne Jankove oči; moral je oditi, da se mali zla-budrač ne bi tako poceni izmuzal. In ko bi v tem hipu ne bila neizmerna žalost premagala Jankove pozornosti, bi bil lahko opazil

pravo očetovo voljo iz njegovega mehkega, mirnega glasu, s katerim je rekel:

"Idi se učit. Janko, in premišljaj, kako boš gospodu učitelju stvar raztolmačil. Bil si zelo naglih besed. Zapamni si to za bodočnost."

Kakor ubog grešnik se je nd-plazil Janko v sobo k materi in zlezel v kot, ne da bi zinil besede. Sedel je k svojemu abecedniku, a ni videl črk, ker je bil mrak in so mu solze poplavljele oči.

Očetu Gorec nikakor ni bilo lahko pri srcu, ko je za malim grešnikom zaprl vrata in zopet sedel k svojemu delu.

"Kaznovati — kaznovati!" je mrmral sam zase. "Lahko je reči: kaznovati — toda za to je treba več moči, kot bi kdo mislil. Ta dehalca je proti človeku kakor David proti Golijatu..."

Ko se je oče Gorec vrnil zvečer z izprehoda, je prišla k njemu gospa Gorčeva in rekla:

"Hčeš, da bi šel takole v posteljo, očka? Strašno mu je žal."

"No, mami, moral sem ga na kak način kaznovati za njegovo nepremišljenost — sicer bi me mogel spraviti nekoč še v večjo zadrego. Se bo že umiril, le počakaj!"

In oče Gorec je vzel iz desnega žepa zimske suknje steklenico vina — iz levega drugo.

Nekoliko pozneje je stopil Gorec v otroško sobo. Janko je sedel pri mizi nad knjigo in si ni upal dvigniti oči. Ko pa je zašel steklenici ob mizo, se je mali grešnik ozrl, oči so se mu razširile in znova mu je rdečica obtila lice.

Skočil je kvišku, objel očeta vrata in mu pritisnil vroče, vlažne ustne na usta.

"Hvala, očka! Verjemi mi, nikoli več ne bom tega storil, vselej te bom prej vprašal..."

Sree mu je prekipelo od sreče, ko je lezel v isti večer v svojo posteljo. In težko je bilo reči, kdo je bil srečnejši: ali mali Janko ali pa njegov oče, ki je bil vesel, da je sinček tako krečvito vztrajal pri svojem: kar se obljubi, se mora izpolniti...

Vesti iz Rusije.

Uradni naslov nekdanje ruske države.

Na kongresu ruskih zveznih republik, ki se je nedavno vršil v Moskvi, je bilo sklenjeno, da se bo Rusija odslej uradno imenovala: Zveza socialističnih sovjetskih republik (po ruski: Sojuz socijalističeskijh sovjetskijh respublik, o. krasjano: SSSR). Členerin, minister za zunanje zadeve, je o tem sklepu obvestil vse inozemske vlade in jih prosil, da v bodoče rabijo samo to poznamenovanje.

Rikov, Ljeningov naslednik, je bil rojen leta 1881. v mestu Saratov kot sin kmetijskih starišev. Studiral je na kazanskem vseničniku. Leta 1899. je vstopil v socialdemokratsko stranko; l. 1905. pa se je pridružil boljševikom. Rikov je poleg Krasina (sedaj ministra za zunanje trgovino) najboljši poznavalec ruskih gospodarskih razmer. Zaradi posebne poštenosti in pa spretnosti ga je Ljening zelo cenil in mu pomagal, da je prišel v stranko do vrha.

Rusko-italijanska rogodba.

Dne 7. februarja je bila v Rimu podpisana pogodba med Rusijo in Italijo, glasev, katere je Italija dobila za dobo treh let paroplovno prvenstvo v Črnem morju. S to pogodbo pa je Italija tudi, kot prva za Anglijo, pravno priznala sovjetsko Rusijo. Sovjetska Rusija se je v tej pogodbi tudi zavezala, da bodo uživali italijanski

naseljenci na Ruskem posebno zaščito. Nas zanima posebno to, da bodo te zaščitne deležni slovenski naseljenci iz Rusije, o katerih je bilo pisano svojčas v koledarju družbe sv. Mohorja in o katerih je pred vsjo obširno in zanimivo pisal v "Dom in Svetu" znani naš ruski potopisec dr. Ivan Šuffie, profesor v škofijskih zavodih.

Če govori lepa žena neumnosti, jo poslušamo z največjem veseljem in mislimo, da je povedala pri tem bogve kaj pametnega.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1924

V ZALOGI GA IMAMO ŠE SAMO PAR STO IZTISOV.

Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči, da ne bo prepozno.

Cena 40 centov. Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street New York

PREGLAD MEHURJA

MOŠKI! Zaščitite se proti nalezljivosti

Nahajate si na najboljšo zaščito PREPREČBA za MOŠKE Velika tuba 30c. Kit (4's) \$1

Velikarji ali San-Y-Kia Dept. B 22 Beekman St., New York

Pišite za okrožnico.

Vsečite se vrgnjenju s PAIN-EXPELLERJEM.

Po trdnem dnevnem delu si nadgrnite roke, noge in hrbet. Človek, ki dela z mišicami, ne sme biti bolan. Urite se vedno. Poiskajte vrgnjenje s PAIN-EXPELLERJEM.

Pain Expeller ohranja zdravo ljudi pri zdravlju 25 in 70c. steklenica v lekarnah F. A. D. RICHTER & CO. 100 N. 4th St., Philadelphia

44

45

46

47

48

49

50

51

FREE

Če naročite veliko preprogo, ki je tukaj naslikana, dobite z njo 21x54 inčno preprogo istega krovnega kroja, istega lepega vzorca in iste pestrobarnosti in če se ne bo dnel uporabe preprog odlične kapi in čisto, obdržite drugo ter ne plačate ničesar zanj. Je ZASTONJ, nikdar ni treba plačati zanj niti denarja. To je posebna omejena ponudba, ki jo ima Hartman, da dobi 10.000 novih odjemalcev takoj — zato naročite, dokler je veljavna.

Stkana in barvana po slavnem

"Masland" procesu.

Te čudovite brezšivne preproge po "Masland" procesu so garantirano stekane s težkim vseslovesnim tkanjem iz prvotnih volnatih vili, preiskane za trpežnost in sijaj. V sebi imajo več valne kot katerakoli druga preproga po konkurenčni ceni. Barve so vstajene v blago pod pritiskom tisočih funtov po tkanju ter so parno vzgane v svojo tkanino odne ter sejejo skozi na drugo stran. To so trdne barve. Preproge po "Masland" procesu dajo največjo trpežnost za manj denarja. To dejstvo so dokazali stototisočci v zadnjih 25 letih.

Prečitajte Hartmanovo naročilo, s katerim dajete naročiti preprogi na 30 dni brezplačno poskušanja.

NIČ DENARJA VNAPREJ!

Ne C. O. D. -- Ničesar plačati ob sprejemu preprog.

Niti penija sedaj. Samo kupen pošljite, in Hartman, največje svetovno podjetje za domačo opremo vam bo poslal to čudovito 9x12čv. prostorne oblike "Masland" brezšivno tapetno preprogo. Ob prihodu ne plačate ničesar. Ne C. O. D. Uporabljajte obe preprogi 30 dni brezplačno, in če niste zadovoljni, ju pošljite nazaj, in mi bomo plačali prevozne stroške na obe strani. Če obdržite, plačate samo za veliko preprogo pomalem na mesec. Obdržite malo preprogo kot Hartmanov dar.

9x12čvjev prostorne oblike "Masland" brezšivna preproga

Garantirano bolj trajna kot katerakoli druga stkana tapetna preproga po podobni ceni.

Samo če vidite na tleh, zamorete ceniti krasoto in trajnost teh čudovitih "Masland" preprog. Hartman garantira, da imajo več volne na površju in več volnatih niti na inč ter večjo težo kot katerakoli druga tapetna preproga, ki je napredna za isti denar. Samo primerjajte jo z drugimi preprogami: glade teže, tkanja in moči. Potem opazite stanovitne barve, ki SEZEJO SKOZI NA DRUGO STRAN — garantirano, da ne bodo obledle. Oglejte si bruseljski učinek v begatem rmenem ozadju z lepim kitajskim vzor-

cem, posebnih rdečih, vijavih, rjavih in rumenih barv. Na te preproge boste ponosni, in to je največja razprodaja preprog na svetu.

Skoraj eno leto za plačevati.

Naročite ti dve krasni, močno barvni preprogi "Masland" tapetni preprogi na 30 dnevno poskušanje. Ne izročite te prilike, obdržite ju, samo če ste veseli in zadovoljni, niti ter plačate samo za 9x12 čv. preprogo in ničesar za malo.

Naročite No. 34FMA31. Razprodajna cena 9x12 čv. preproga, \$29.95. Nič denarja vnaprej. \$2.70 mesečno. 27x54 inčna preproga zastoni.

Lastniki tega lista vedo, da je vsako Hartmanovogotovilo resnično ter garantirajo vaše zadovoljstvo.

HARTMAN FURNITURE & CARPET CO.

Dept. 6447 Copyright, 1924 by Hartman's, Chicago, Illinois. Največje podjetje na svetu za opremo doma.

"Nič denarja vnaprej" ponudba je le za čitatelje današnje izdaje Glas Naroda

naseljenci na Ruskem posebno zaščito. Nas zanima posebno to, da bodo te zaščitne deležni slovenski naseljenci iz Rusije, o katerih je bilo pisano svojčas v koledarju družbe sv. Mohorja in o katerih je pred vsjo obširno in zanimivo pisal v "Dom in Svetu" znani naš ruski potopisec dr. Ivan Šuffie, profesor v škofijskih zavodih.

Če govori lepa žena neumnosti, jo poslušamo z največjem veseljem in mislimo, da je povedala pri tem bogve kaj pametnega.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1924

V ZALOGI GA IMAMO ŠE SAMO PAR STO IZTISOV.

Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči, da ne bo prepozno.

Cena 40 centov. Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street New York

PREGLAD MEHURJA

MOŠKI! Zaščitite se proti nalezljivosti

Nahajate si na najboljšo zaščito PREPREČBA za MOŠKE Velika tuba 30c. Kit (4's) \$1

Velikarji ali San-Y-Kia Dept. B 22 Beekman St., New York

Pišite za okrožnico.

Vsečite se vrgnjenju s PAIN-EXPELLERJEM.

Po trdnem dnevnem delu si nadgrnite roke, noge in hrbet. Človek, ki dela z mišicami, ne sme biti bolan. Urite se vedno. Poiskajte vrgnjenje s PAIN-EXPELLERJEM.

Pain Expeller ohranja zdravo ljudi pri zdravlju 25 in 70c. steklenica v lekarnah F. A. D. RICHTER & CO. 100 N. 4th St., Philadelphia

44

45

46

V a ž n o !

To pristne preproge po "Masland" procesu, z svojim močnim, tesnim tkanjem, ustrojem ter stanovitnimi barvami, ki gredo skozi, se ne smejo smatrati kot one s "površinskimi" barvami, ki večkrat obledijo. Hartman jim ga raura svetovno vrednost preprog

BREZPLAČNO Nič denarja vnaprej

RAZPRODAJNI CENIK

Najpopolnejša knjiga, kar jih je bilo kdaj izdanih. Nad 200 strani — 68 vseh barvah — največjih svetovnih proizvodov pohištva, preprog, karpeta, stenskih strojev, srebrnini, tudi farm, ki orodje in potreščine, itd. Nič denarja vnaprej. 30 dnevna prosta poskušanja. Lahki mesečni obroki. Če ne trčite z nami, je kot da bi imeli na račun v vaši lokalni trgovini, toda v imenu pri Hartmanu skoraj eno leto za plačevati. Vprašajte za cenik št. E 6447. BREZPLAČNI DAROVI

Hartman Furniture & Carpet Co.

Dept. 6447 Chicago, Illinois

Postžite 9x12 čv. "Masland" tapetno preprogo No. 34FMA34, cena \$29.95, kot je opisana in znoj 27x54 inčn zra-

ven spudajočo preprogo, povsem brezplačno. Ob do-

stavi ne bomo plačali ničesar za blago, razen malih prevoznih stroškov. Imel bomo 30 dni na prosti po-

kušnji. Če bomo zadovoljni, vam bomo poslali \$2.70 mesečno, da bo plačana cena \$29.95 za 9x12 čvjev preprogo. Za malo preprogo ne bomo nikdar ničesar plačali. Lastnina je vaša, dokler ni vse plačano. Če ne bomo zadovoljni po 30 dneh proste poskušnje, vam bomo poslali obe preprogi nazaj, in vi boste plačali prevozne stroške na obe strani.

Ime _____ R. F. D. Box No. _____ City Street in Stv. _____

Mesto _____ Država _____ Zaposlenje načelnika družine _____

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.
Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
Tretji del: VAJE.
Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.
Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja